Årsrapport 2025

Patentstyret

Innhold

Del 1 – *Leders beretning* 3

Del 2 – *Introduksjon til virksomheten og hovedtall* 5

Del 3 – *Årets aktiviteter og resultater* 16

Del 4 – *Styring og kontroll i virksomheten* 54

Del 5 – *Vurdering av framtidsutsikter* 63

Del 6 – *Årsregnskap* 65

Del 1

Leders beretning

Betydningen av immaterielle rettigheter i en uforutsigbar verden

Kathrine Myhre
direktør i Patentstyret

Verden preges av økt geopolitisk uro, sterkere teknologisk konkurranse, rask utvikling innen kunstig intelligens og økende handelspolitiske spenninger. For norske virksomheter betyr dette et større behov for å sikre kontroll over teknologi, kunnskap og merkevarer. Immaterielle rettigheter er derfor viktigere enn før for konkurransekraft og verdiskaping.

For Norge som kunnskaps- og innovasjonsøkonomi er et velfungerende og internasjonalt harmonisert system for immaterielle rettigheter en del av den grunnleggende næringsinfrastrukturen. Når land bygger på felles regelverk for beskyttelse av patent, varemerke og design, får virksomheter større juridisk forutsigbarhet på tvers av markeder. Dette reduserer risiko ved investeringer, legger til rette for handel og teknologiutveksling og gjør det enklere å samarbeide internasjonalt – også når de politiske og økonomiske rammebetingelsene er mer krevende. Den brede internasjonale oppslutningen om IP-systemet bidrar dermed til å støtte opp under verdikjeder, innovasjon og langsiktig verdiskaping.

Etterspørselen etter immaterielle rettigheter økte fra 2024 til 2025, med vekst i søknader innen patent, varemerke og design. Norske virksomheter bruker også i økende grad IP i internasjonale markeder, særlig når vi ser utviklingen over en tiårsperiode. Samtidig viser våre kartlegginger over tid et stort behov for økt kunnskap og bevissthet om immaterielle verdier og rettigheter i norsk nærings- og samfunnsliv. Dette bekreftes igjen i vår siste analyse fra 2025 blant norske SMB-er.

Parallelt ser vi økt bruk av kunstig intelligens i innovasjonsprosesser og i utforming av søknader. Dette stiller nye krav til kvalitet, effektivitet og kompetanse i Patentstyret.

Med dette bakteppet er Patentstyrets rolle som forvalter, kompetansesenter og partner for næringslivet viktigere enn noen gang.

Takk til medarbeiderne i Patentstyret og våre samarbeidspartnere for solid innsats i 2025. Sammen har vi videreutviklet tjenester og kompetanse i tråd med endrede behov i næringslivet og i samfunnet.

Jeg håper årsrapporten gir et godt bilde av hvordan Patentstyret løser sitt samfunnsoppdrag.

God lesning.

Oslo, 27.02.2026

Kathrine Myhre, direktør

Del 2
Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Introduksjon til virksomheten

Samfunnsoppdrag

Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om immaterielle rettigheter (patent, varemerke og design). Vi fører offentlige registre over disse rettighetene. Patentstyret er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet.

Samfunnsoppdraget vårt er å bidra til økt samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk lønnsomhet gjennom immaterielle verdier. Patentstyret er også et nasjonalt kompetansesenter for immaterielle rettigheter.

Patentstyret er en del av det norske innovasjonssystemet. Vi forvalter og sprer kunnskap om immaterielle verdier og rettigheter, og vi jobber for å øke bevisstheten og kompetansen om hvordan rettighetene kan brukes i innovasjon og forretningsutvikling.

En viktig del av myndighetsrollen er å gjøre informasjon om patent-, varemerke- og designrettigheter lett tilgjengelig. Informasjonen hjelper virksomheter med å unngå inngrep i andres rettigheter. Den er også en viktig kilde til innsikt i innovasjon og teknologiutvikling.

Patentstyret representerer Norge i internasjonale fora på området. Vi bidrar i regelverksarbeid knyttet til industrielle rettigheter og støtter departementene i spørsmål om immaterielle rettigheter. Som kompetansesenter bidrar Patentstyret til at norsk og internasjonalt næringsliv, oppfinnere, designere og merkevarebyggere kan realisere potensialet i ideene og innovasjonene sine. Vi gjør dette ved å hjelpe dem med å ta gode valg om bruk av industrielle rettigheter. Dette gjenspeiles i visjonen, samfunnsoppdraget, og målbildene våre.

Dette er Patentstyrets kjerneverdier

Kjerneverdiene driver oss fremover. De skal kjennetegne vår kultur og prege det daglige arbeidet og valgene vi tar.

Troverdig

- Vi opptrer kompetent, etterrettelig og med høy integritet
- Vi leverer IPR-tjenester av høy kvalitet og til rett tid

Kunderettet

- Vi lytter til kundene og forstår deres behov
- Vi er tilgjengelige og snakker og skriver slik at kunden forstår oss

Engasjert

- Vi tar initiativ og er proaktive
- Vi samarbeider og hjelper hverandre

Løsningsorientert

- Vi søker og utnytter muligheter for forbedring.
- Vi tilpasser oss endringer.

Visjon

[Gjør ideer til verdier]

Strategi

For 2025 var det definert følgende hovedmål med tilhørende delmål for Patentstyret:

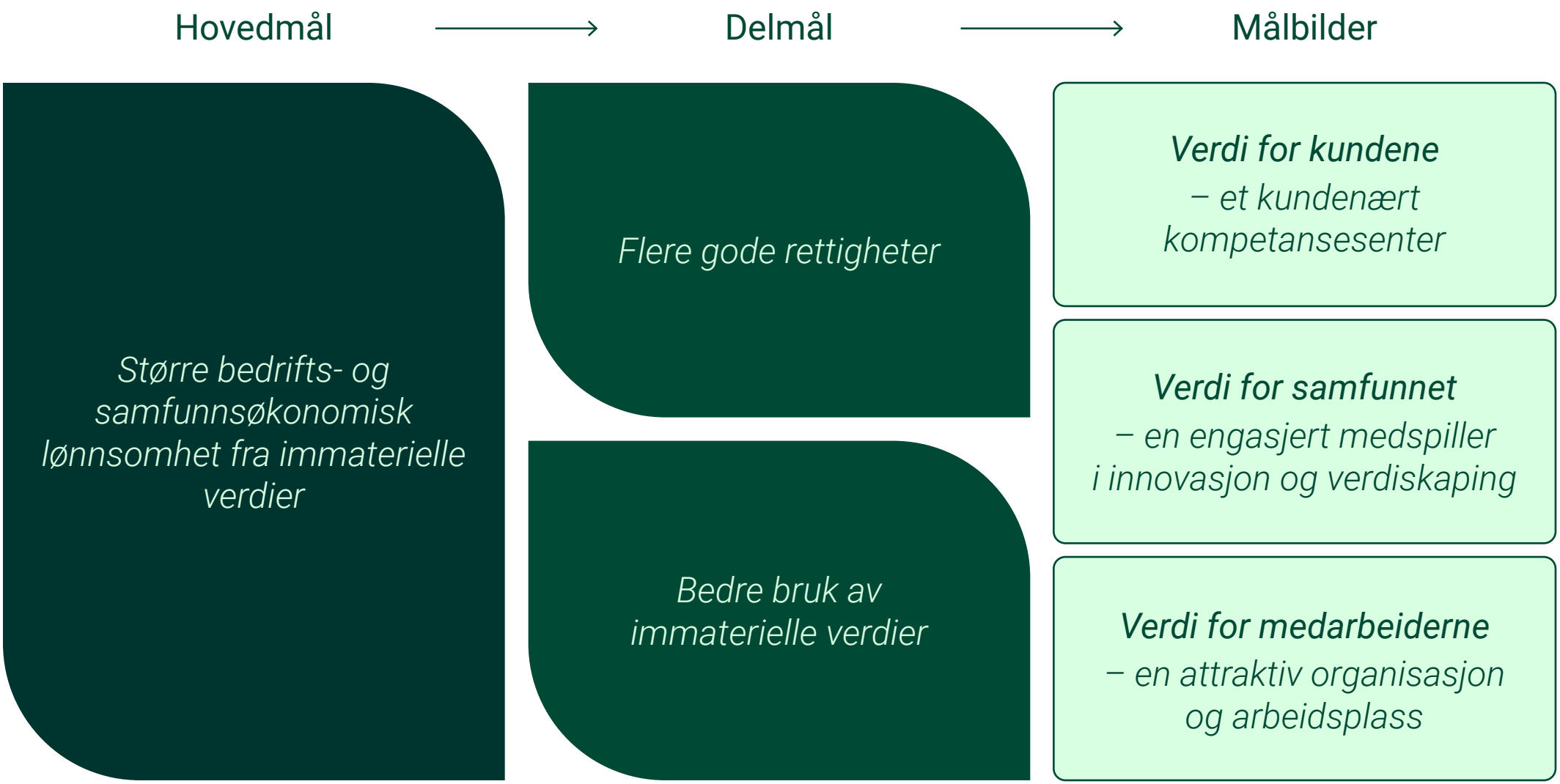

Målbildene våre

Patentstyrets strategi er beskrevet med tre målbilder for å synliggjøre hvordan virksomheten løser samfunnsoppdraget. Målbildene gir retning og er grunnlaget for våre strategiske prioriteringer.

Verdi for kundene

– et kundenært kompetansesenter

- Vi forstår næringslivets behov og leverer tjenester som hjelper kundene i markedene deres.
- Vi behandler saker med høy kvalitet, service og effektivitet.
- Vi formidler på en god og effektiv måte hvordan immaterielle rettigheter påvirker verdiskaping.

Verdi for samfunnet

– en engasjert medspiller i innovasjon og verdiskaping

- Vi arbeider for at immaterielle rettigheter er godt kjent og brukt i innovasjon og næringsutvikling.
- Vi er kjent som et kompetansesenter som arbeider for bedre bruk av immaterielle verdier.
- Vi bidrar til bærekraftig utvikling i nærings- og samfunnslivet.

Verdi for medarbeiderne

– en attraktiv organisasjon og arbeidsplass

- Vi styrker det inkluderende arbeidsmiljøet og tilbyr en fleksibel og variert arbeidshverdag med utviklingsmuligheter for alle.
- Vi forsterker kulturen vår, preget av åpenhet, læring og deling internt og eksternt.
- Vi jobber målrettet med å bruke ressursene våre mer effektivt og bærekraftig.

Ledelse og organisasjon

Kathrine Myhre
Direktør i Patentstyret

Ledergruppa i Patentstyret

Ved årsslutt omfattet Patentstyrets ledergruppe fem avdelingsdirektører og én direktør. Patentstyret hadde 256 ansatte fordelt på 248 årsverk.

Jostein Sandvik
Juridisk og internasjonalt

Bjørn Lillekjendlie
Patent

Otto Scharff
Digitale tjenester, fungerende leder for seksjon Økonomi

Bernt Boldvik
Design og varemerke

Elisabet Mæland Fosse
Marked og kommunikasjon, fungerende leder for seksjonene HR og Dokumentasjons-forvaltning

Nøkkeltall

Tabell 1: Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet

Nøkkeltall fra årsregnskapet	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Tallet på årsverk	233	246	241	250	248
Samlet tildeling post 01-99	286 113	306 000	332 484	355 236	380 480
Utnyttingsgrad post 01-99	98,9 %	98,4 %	100,4 %	97,2 %	94,3 %
Driftsutgifter	280 852	302 348	325 273	338 392	359 790
Prosentdel lønn (inkl. pensjonsutgifter) av driftsutgifter	75,4 %	73,8 %	72,9 %	72,9 %	76,3 %*
Lønnsutgifter (inkl. pensjonsutgifter) per årsverk	909	907	984	986	1 106*

Tall i tusen kroner

** På grunn av forsinket lønnsoppgjør fra 2024 som ble utbetalt i 2025, har lønnsutgiftene per årsverk blitt så høye.*

Tallet på årsverk i 2025 er regnet med bakgrunn i PM-2019-13 Definisjon av utførte årsverk fra KMD.

Nøkkeltall

Tabell 2: Søknader om industrielle rettigheter og europeiske patenter mottatt for validering i Norge

Saksinngang	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	18 142	17 696	15 959	14 735	15 526
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 292	1 198	1 365	1 291	1 394
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreført gjennom PCT)	1 580	1 410	1 397	1 271	1 643
Europeiske patenter mottatt for validering i Norge	6 930	5 201	5 944	6 009	5 610
Avgjorte saker	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	18 116	17 107	17 650	17 503	15 573
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 285	1 139	1 257	1 387	1 314
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreført gjennom PCT)	1 655	1 373	1 464	1 562	1 858
Europeiske patenter mottatt for validering i Norge	6 668	5 952	5 606	6 309	5 482

Nøkkeltall

Tabell 3: Forholdet mellom nye og avgjorte saker i 2025

Saker	*Mottatt*	*Avgjort*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	15 526	15 573
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 394	1 314
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreførte gjennom PCT)	1 643	1 858
Europeiske patenter for validering	5 610	5 482

Immaterielle rettigheter

Industrielle rettigheter

Patent
Et patent verner en konkret løsning på et teknisk problem. Du kan få patent på en oppfinnelse.

Varemerke
Et varemerke er et kjennetegn du kan bruke for å skille dine varer og tjenester fra andre sine.

Design
Designregistrering beskytter utseendet til et produkt, for eksempel fysiske produkter som smykker, møbler og deler av en gjenstand. Grafiske symboler, skjermbilder og ikoner kan også registreres som design.

Andre immaterielle rettigheter

Opphavsrett, copyright
Retten til litterære og kunstneriske åndsverk, for eksempel et musikkstykke, en bok, et maleri, brukskunst eller en film.

Forretningshemmeligheter
Fortrolige opplysninger om virksomhetens drifts- og forretningsforhold, spesifikk kunnskap og teknologiske opplysninger.

Geografiske betegnelser
Gir mulighet til å verne produktnavn på mat og drikke basert på opprinnelse, geografi og tradisjonelt særpreg. Dette blir administrert av Stiftelsen Norsk Mat.

Internasjonale organisasjoner

World Intellectual Property Organization (WIPO)

Verdsorganisasjonen for immaterialrett er en av spesialorganisasjonene til FN og har som oppgave å fremme utvikling av immaterielle rettigheter globalt. WIPO har 193 medlemsland og har hovedsete i Genève. De viktigste søknadsordningene for industrielle rettigheter som WIPO administrerer, er disse:

Madridprotokollen

er en internasjonal avtale som gjør det enklere og billigere å søke internasjonal varemerkeregistrering i flere land samtidig. Dekker 129 land.

Haagordningen

er en internasjonal ordning som gjør at man ved hjelp av én søknad kan få vern for designet sitt i de landene som er medlem av ordningen. Dekker 90 land.

Patent Cooperation Treaty (PCT)

er en internasjonal søknads- ordning for patent. Ordningen forenkler innlevering og gransking dersom du skal søke patent i flere land. Dekker 157 land.

European Union Intellectual Property Office (EUIPO)

er varemerke- og designmyndighet i EU. EU-varemerke og EU-design gjelder i alle land som er medlem av EU, og derfor ikke i Norge. Norske personer og bedrifter kan likevel søke om EU-varemerke/-design, både direkte og gjennom Madridprotokollen/Haagordningen.

Det europeiske patentverket, European Patent Office (EPO)

tar imot, behandler og avgjør europeiske patentsøknader på grunnlag av reglene i den europeiske patentkonvensjonen, som Norge er tilsluttet. Det er 39 medlemsland i Den europeiske patentorganisasjonen.

Nordisk Patentinstitutt (NPI)

behandler internasjonale patentsøknader (PCT) for WIPO og utfører oppdrag som blant annet nyhetsundersøkelser for utanlandske kunder. Norge er partner i NPI sammen med Danmark og Island.

Del 3
Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av resultat, måloppnåelse og ressursbruk i 2025

Søknadsinngang og tildelte rettigheter

I 2025 fikk Patentstyret inn totalt om lag 24 200 søknader, som er 4 % flere enn i 2024. Om lag 78 % av søknadene kom fra utenlandske søkere som ønsker rettigheter i Norge. Tallet på patentsøknader var stabilt sammenlignet med 2024, mens varemerkesøknadene økte med 5 % og designsøknadene økte med 8 %.

Patentstyret tildelte om lag 20 600 varemerke-, design- og patentrettigheter i 2025. Dette er 13 % færre enn i 2024.

Føringer i tildelingsbrevet

I 2025 hadde vi god måloppnåelse og kundetilfredshet i våre leveranser.

Gjennom fjoråret gjorde vi betydelige løft på en rekke områder, fra kundenære tjenester og prosesser til internkommunikasjon og digitalisering. Vi prioriterte avvirkning av søknader og effektivisering av saksbehandlingen for å unngå oppbygging av restanser. Mesteparten av våre ressurser ble benyttet på å behandle søknader og utføre andre lovpålagte myndighetsoppgaver. I tillegg har sikkerhet og beredskap vært høyt prioritert, med høyt aktivitetsnivå og en rekke tiltak gjennom året. Les mer på side 56.

Vi har også prioritert videreutvikling av digitale læringsplattformer om immaterielle verdier og rettigheter, og styrket samarbeidet med andre myndigheter og virkemiddelaktører, både nasjonalt og internasjonalt. Les mer om dette på blant annet side 44.

En av Patentstyrets viktigste oppgaver er å legge til rette for at næringslivet tar i bruk immaterielle rettigheter og verdier. Vi vurderer kontinuerlig hvordan kunnskap og data om immaterielle verdier kan bidra til næringsutvikling og økt verdiskaping, blant annet gjennom eksport. Bedre kunnskap om immaterielle verdier og rettigheter, er avgjørende for at norsk næringsliv skal lykkes i internasjonale markeder. En sentral leveranse i 2025 var en rapport som kartlegger hindringer for små og mellomstore bedrifters bruk av immaterielle rettigheter. Les mer om denne på side 47.

Andre målrettede tiltak for å øke næringslivets kompetanse inkluderer blant annet Starte og drive bedrift-dagen, IP-dagen, innovasjonsfrokost, patentfrokost, og design- og varemerkefrokost. Les mer om vår kunnskapsformidling og eksterne arrangementer på side 44.

Fra 1.1. 2026 skal vi utarbeide og presentere virksomhetsregnskapet etter nye statlige regnskapsstandarder (SRS). Overgangen og forberedelsene har vært omfattende, og vi har gjort en rekke aktiviteter gjennom året som gikk.

Ressursbruk

Patentstyret er av den oppfatning at måloppnåelsen og ressursbruken i 2025 var tilfredsstillende.

Om lag 89 % av ressursbruken i 2025 (mot 95 % i 2024) gikk til kjerneoppgaver, herunder saksbehandling innen patent, varemerke og design, forvaltning av tilgrensende regelverk, samt nødvendige støtteaktiviteter som kompetanseutvikling, kvalitetssikring, internkontroll og sikkerhet. Om lag 11 % (mot 5 % i 2024) av tiden brukte vi på aktiviteter som skal øke bevisstheten og kunnskapen om immaterielle rettigheter i næringslivet og samfunnet. Økning skyldes også at flere aktiviteter inngår i tidsbruken enn tidligere slik at det ikke er direkte sammenlignbart med tidligere år.

I 2025 har vi utnyttet noe av effektiviseringsgevinsten i saksbehandlingen til å styrke kvalitets- og kunnskapsrettede tiltak. Gevinstene knytter seg blant annet til effektivisering gjennom bruk av kunstig intelligens-støttede verktøy. Dette omtales nærmere på side 49.

Økningen fra 5 til 11 % innebærer ikke at vi har nedprioritert kjerneoppgavene. I 2025 brukte vi nær ni av ti ressurser på kjerneoppgaver innen patent, varemerke og design, og opprettholdt prioriteringen av delmål 1 (se Patentstyrets mål- og resultatstyring på s. 27 for mer informasjon) i tråd med føringene i tildelingsbrevet.

Økningen i ressursbruk tilknyttet delmål 2 (jfr. Patentstyrets mål- og resultatstyring på s. 27) viser at vi har styrket aktiviteter som støtter samfunnsoppdraget og føringene som lå til grunn

for 2025 Økningen i ressursbruk følger særlig føringene i tildelingsbrevet om å styrke næringslivets evne til å bruke immaterielle rettigheter mer effektivt. Som vi peker på under delmål 2-aktivitetene fra side 44, gjelder økningen i ressursbruk i hovedsak digitale tiltak med stor rekkevidde, som arrangementer, opplæringsinnhold og målrettet formidling

Patentstyrets inntekter

Patentstyrets inntekter for 2025 var kr 374 662 901, mens inntektsbevilgningen var på kr 374 431 000. Tilsvarende tall for 2024 var henholdsvis kr 356 151 470 og kr 347 000 000. Om lag 98 %, opp fra 97 % i 2024, av Patentstyrets inntekter kommer fra de lovpålagte myndighetsoppgavene gjennom arbeidet på patent-, varemerke- og designområdet, samt behandling av klager på foretaksnavn.

Inntektene følger i hovedsak utviklingen i søknadsvolumet og fortsatt høy andel internasjonale søkere. Patentområdet står for den største andelen av inntektene. Rundt tre-fjerdedeler av Patentstyrets inntekter, kommer fra utenlandske virksomheter som ønsker rettigheter i Norge.

Inntekter fra informasjonstjenester har vært stabile over tid og utgjør en mindre del av Patentstyrets inntekter. Inntektene fra Patentstyrets arbeid for Nordisk Patentinstitutt (NPI) utgjør også en liten andel av totalen. Utfyllende NPI-rapportering følger på slutten av del 3.

Tabell 4: Inntektene til Patentstyret

Område	*Inntekt i kroner**	*Inntekt i %*
Patent	209 045	55,8
Varemerke	149 989	40,0
Design	6 819	1,8
Informasjonstjenester	3 882	1,0
Nordisk Patentinstitutt	4 927	1,3
Sum	**374 662**	**100,0**

**Tall i tusen kroner*

Figur 1: Inntekter fordelt på områdene patent, varemerke, design, informasjonstjenester og Nordisk Patentinstitutt

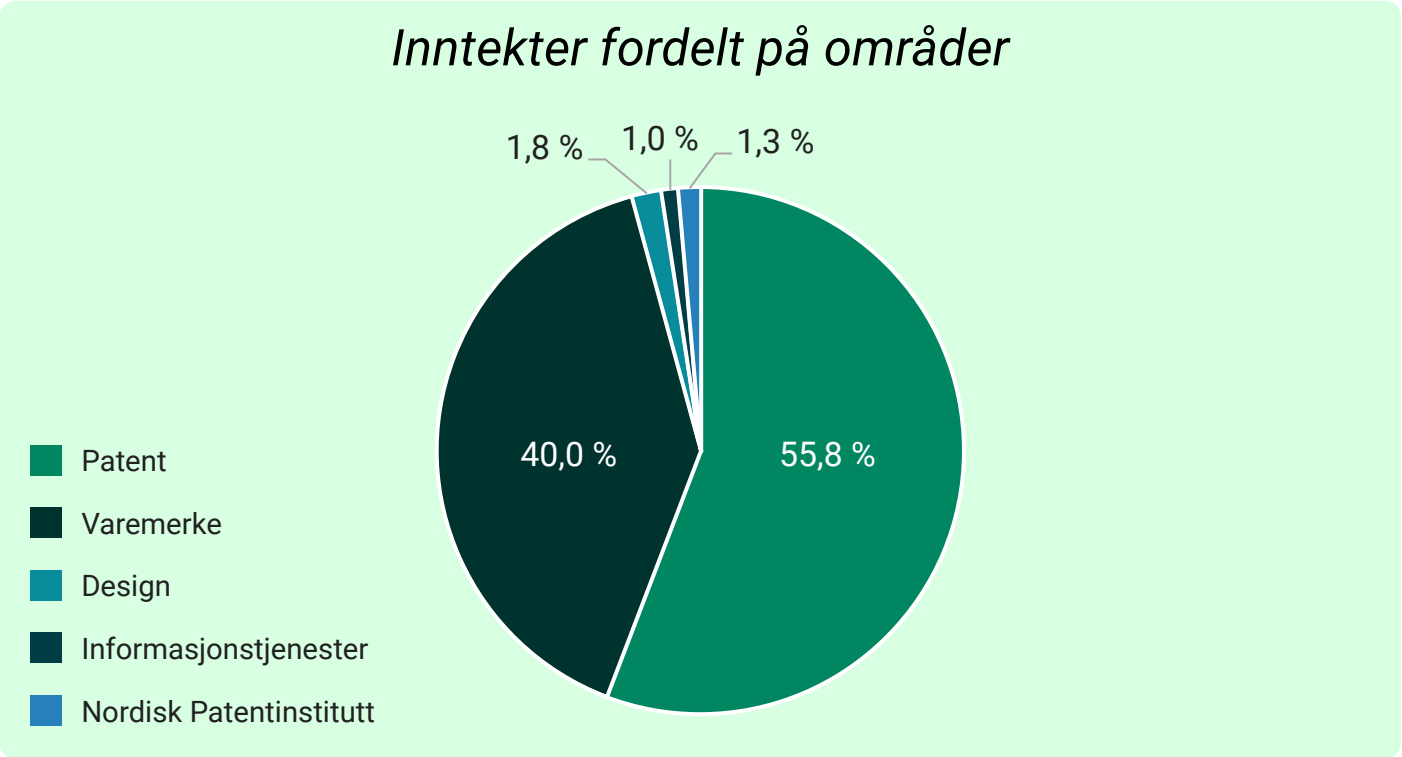

Patentstyrets utgifter

Patentstyret hadde en samlet bevilgning på kr 380 480 000 i 2025 over kap. 935 post 01. Av dette ble kr 363 100 000 benyttet, som gir et mindreforbruk på kr 17 384 757. Til sammenligning var bevilgningen i 2024 på kr 355 236 000, med et mindreforbruk på kr 9 700 000. Utgiftsbevilgningen økte dermed nominelt med 7,1 % fra 2024 til 2025, mens det faktiske forbruket økte 5,1 %. Se note B til årsregnskapet i del 6 for nøyaktige beløp. Lønn og sosiale kostnader utgjorde 76 % av driftsutgiftene i 2025, mot 73,5 % i 2024.

Patentstyrets mål- og resultatstyring er tett knyttet til et stabilt og kompetent fagmiljø. Økningen fra 2024 til 2025 henger sammen med blant annet styrking av saksbehandlingskapasitet de to foregående årene, som fikk helårseffekt i 2025. Dette omtales senere i dette kapittelet. I tillegg har kompetansetiltak på tvers av flere fagområder, kostnader knyttet til innføring av statlige regnskapsstandarder, og gjennomføring av KI-støttede prosjekter og KI-relatert utvikling påvirkning på dette.

Samlet vurderer vi ressursbruken som målrettet og effektiv. Sammenlignet med 2024 har Patentstyret håndtert økt søknadsinngang og større krav knyttet til digitalisering og sikkerhet uten vesentlig kostnadsvekst.

Tabell 5: Driftsutgiftene til Patentstyret

Driftsutgifter	*Utgifter i kroner**
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2025, Kapittel/post 093501	380 480
Sum til disposisjon, kap. 0935 post 01	380 480
Utbetalinger til lønn fratrukket refusjoner	275 794
Andre utbetalinger til drift	83 996
Finans	24
Utbetalingar til investering (inventar, maskiner o.l.)	3 281
Sum utbetalinger fra kap. 0935 post 01	**363 095**
Sum ubrukt tildeling	**17 385**

**Tall i tusen kroner*

Patentstyrets mål- og resultatstyring 2025

Tabell 6: Mål- og resultatstyring (MRS)

Hovedmål	*Større bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet fra immaterielle verdier*		
	Styringsdimensjon	***Indikatorer***	***Støttende analyser***
Delmål 1: Flere gode rettigheter	Effektivitet	• Behandlingstider for patent, varemerke og design • Tallet på ferdigbehandlede søknader per årsverk brukt på saksbehandling, og utviklingen over tid • Sammenlikne de to ovenstående indikatorene med andre patentverk	
	Kvalitet	• Kvalitetskontroller av beslutninger for å kontrollere om de er i tråd med regelverk og praksis	• Patentstyrets beslutninger mot klagebehandlingen i KFIR • Harmonisering av praksis for varemerke og design med EUIPO og praksis for patent med EPO
	Kundetilfredshet	• Kundetilfredshetsundersøkelse av Patentstyrets søknadsbehandling av patent-, varemerke-, og designsøknader	• Utvikling i antall og andel av totalt antall patentsøknader fra norske søkere som leveres som førstesøknader til Patentstyret • Utvikling i norske søkeres bruk av NPI som PCT-granskingsmyndighet
Delmål 2: Bedre bruk av immaterielle verdier	Kompetanseoverføring	• Omfang av aktiviteter for kompetanseoverføring (kurs, webinar, samarbeid med ulike målgrupper, osv.) • Kundetilfredshet med Patentstyrets informasjonsaktiviteter	• Patentstyrets priotiteringsanalyse
	IR-modenhet	• Statistikk for bruk av Patentstyrets tjenester • Samlet antall patent-, varemerke-, og designsøknader til utlandet fra norske søkere	• Analyse av bruken av Patentstyrets tjenester • Utvikling i bruken av immaterielle rettigheter i utvalgte næringer • Analyse av IPR-intensive næringers bidrag til verdiskaping (rapportering til NFD skjer etter publisering av undersøkelsen fra EUIPO/EPO)
Hovedtall			
Volumtall	• Søknadsinngang – patent, varemerke og design • Avgjorte søknader – patent, varemerke og design • Nye rettigheter – meddelte patent, registrerte varemerke, registrerte design		
Nøkkeltall	• Antall årsverk • Samlet driftsbevilgning • Samlet inntektsbevilgning • Samlede inntekter • Samlede utgifter		

Delmål 1

Flere gode rettigheter

Patentstyret har som mål å gi næringslivet gode immaterielle rettigheter som styrker rettssikkerheten, gjennom effektiv og faglig solid saksbehandling. Delmålet omfatter arbeidet med å sikre høy kvalitet og effektivitet i avgjørelser om patent, varemerke og design. Vi skal også hindre at det bygger seg opp nye restanser. Dette er i tråd med føringen fra Nærings- og fiskeridepartementet om å prioritere delmål 1. Styringsindikatorene for delmålet måler behandlingstid, kvaliteten på avgjørelsene og kundetilfredshet.

Norsk næringslivs globale bruk av IP

Felles for industrielle rettigheter som design, varemerker og patenter er at de først søkes i ett land, der de også får sin innledende behandling. Bedriften får imidlertid først reell forretningsmessig kontroll over rettighetene – for eksempel mulighet til å stanse kopiering og sikre enerett i markedet – når søknaden videreføres til aktuelle land og blir godkjent der.

Hvor mange land norske søknader videreføres

Figur 2: Norske IP-rettigheter ut i verden

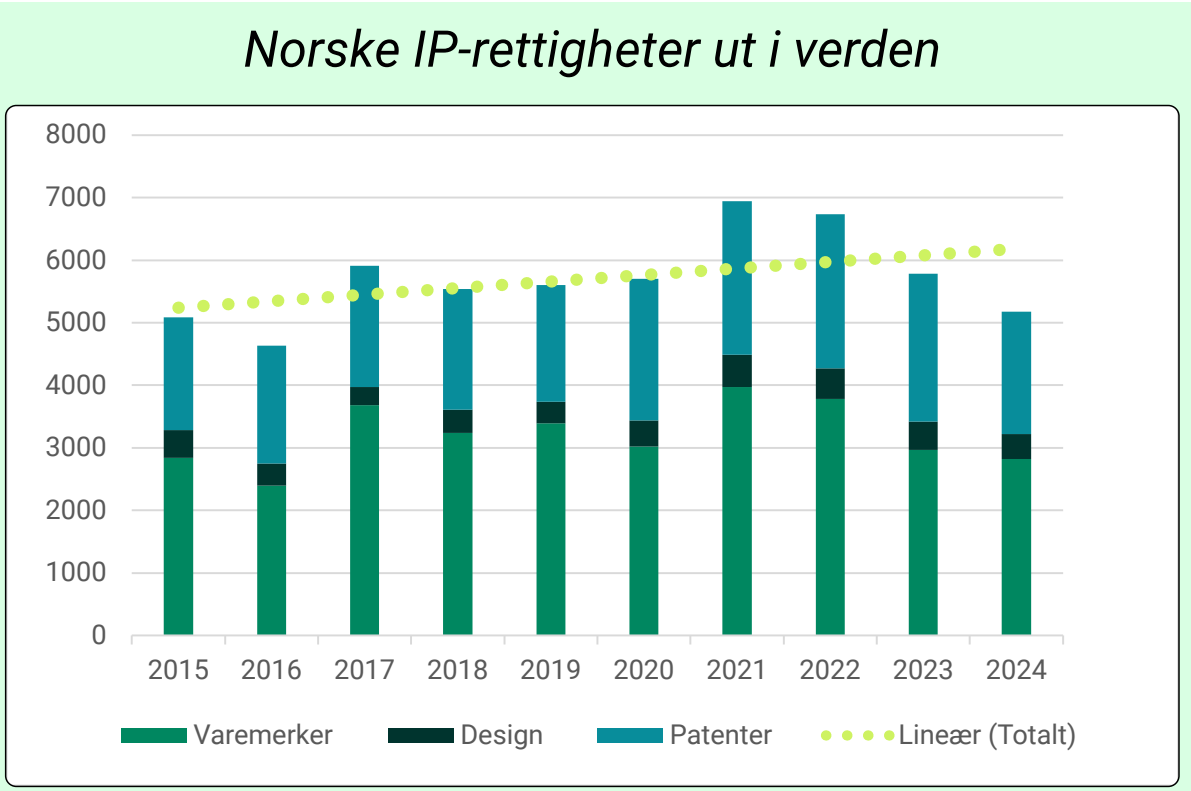

Antall registrerte design og varemerker, og meddelte patenter, ut i verden fra norsk næringsliv (med minimum én norsk rettighetshaver). I figuren telles rettigheter gitt av EUIPO (design og varemerke) og EPO (patent) kun én gang. Stiplet linje viser trenden samlet sett. Tallkilde: WIPO IP Statistics Database. Tall for 2025 blir ikke tilgjengelige før oktober 2026.

til, kan derfor brukes som en indikasjon på omfanget av norske bedrifters forretningsmessige kontroll over egne immaterielle rettigheter. Tallene sier noe om satsing og strategi i norsk næringsliv, men ikke om søknadsarbeidet i Patentstyret.

Norsk næringsliv fikk i 2024 tildelt over 5 000 patenter og registrerte varemerker og design. Utviklingen viser en oppadgående trend. Likevel har det totale antallet rettigheter falt fra en topp på nesten 7 000 i 2021 til rundt 5 200 i 2024. Tall for 2025 var ikke tilgjengelige på tidspunktet denne årsrapporten ble skrevet, ettersom de publiseres først oktober påfølgende år.

Utviklingen på varemerkeområdet

Statistikk fra WIPO viser at norsk næringsliv registrerte færre varemerker internasjonalt i 2024 enn for ti år siden. Utviklingen har vært relativt stabil, selv om enkelte år har hatt høyere tall.

I 2024 registrerte norsk næringsliv om lag 2 800 varemerker globalt. I tillegg ble om lag 2 300 varemerker registrert i Norge av norske bedrifter.

Norske bedrifter fikk registrert flest varemerker i EU i 2024. Deretter fulgte USA, Storbritannia, Canada, Kina, Japan, Sveits og Australia.

I alle disse områdene ser vi samme trend: Antallet rettigheter økte fra 2015 og nådde en topp i 2021. Etter 2021 har antallet falt noe.

Figur 3: Registrerte varemerker ut i verden

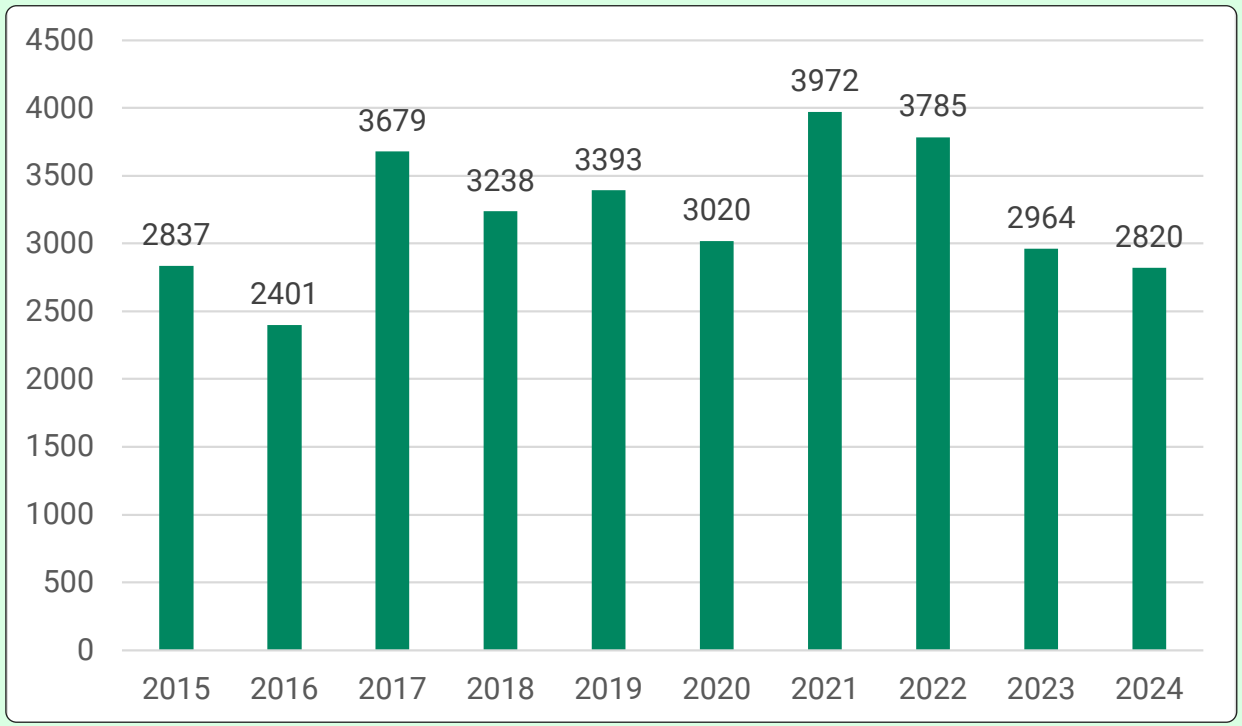

Antall registrerte varemerker ut i verden fra norsk næringsliv (med minimum én norsk rettighetshaver). I figuren telles rettigheter gitt av EUIPO kun én gang for EU-området. Tallkilde: WIPO IP Statistics Database. Tall for 2025 blir ikke tilgjengelige før oktober 2026.

Utviklingen på designområdet

Utviklingen på designområdet har vært stabil fra 2015 til 2024, målt i norske bedrifters designregistreringer i utlandet. I 2024 registrerte norske bedrifter rundt 400 designsøknader i utlandet. I tillegg registrerte de rundt 150 designsøknader i Norge. Vi gjør oppmerksom på at én registrert designrettighet kan omfatte flere design.

Norske bedrifter fikk registrert flest designregistreringer i 2024 i EU. Deretter fulgte USA, Storbritannia, Kina, India og Sveits. Det er interessant å se at EU, USA og Kina også er de største markedene for designrettigheter.

Antall design registrert av norske bedrifter i Russland har falt betydelig, fra 36 i 2021 til 2 i 2024. På designområdet er tallene ellers lave, og vi ser derfor større årlige variasjoner enn på varemerke- og patentområdet.

Figur 4: Registrerte design ut i verden

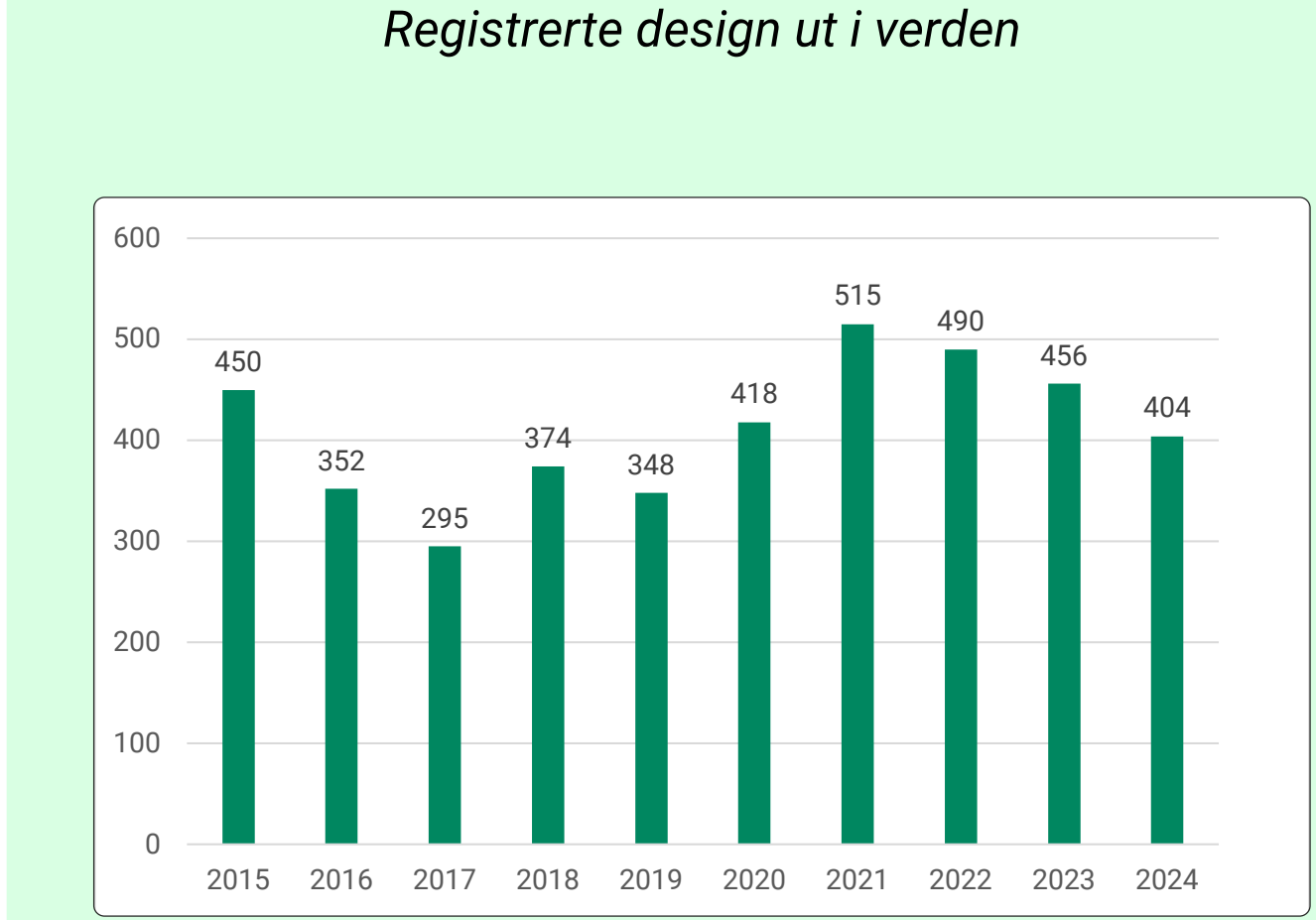

Antall designsøknader som førte til registrering ut i verden fra norsk næringsliv (med minimum én norsk rettighetshaver). I figuren telles rettigheter gitt av EUIPO kun én gang for EU-området. Tallkilde: WIPO IP Statistics Database. Tall for 2025 blir ikke tilgjengelige før oktober 2026.

Utviklingen på patentområdet

På patentområdet ser vi en tilsvarende utvikling som på de andre områdene. Antallet patenter som blir meddelt globalt, økte fra 2015 til 2021. Deretter falt antallet frem mot 2024.

I 2024 fikk norske bedrifter meddelt nesten 2 000 patenter globalt. Flest patenter ble meddelt i USA (omtrent 570). Det er flere enn antallet patenter som ble meddelt i Norge samme år (omtrent 480).

Det nest viktigste området er Europa gjennom Den europeiske patentorganisasjonen (European Patent Office, EPO), med nesten 400 patenter. Deretter følger Kina med nesten 200 patenter, og Australia og Japan med nesten 150 patenter hver.

Vi gjør oppmerksom på at dataene ikke viser hvilke europeiske land norske bedrifter har søkt beskyttelse i. Dataene registrerer bare om søknaden gjelder ett eller flere europeiske land, ikke hvilke land søknaden til slutt blir gjort gjeldende i.

En interessant trend de siste ti årene er at stadig flere norske selskaper ser seg tjent med å sikre rettighetene sine i Europa, mens bruken av USA har vært nokså stabil. Det søkes også stadig flere patenter i Kina, men nivået ligger fortsatt under toppgruppen Europa, USA og Norge. Kina er likevel nå mest brukt i mellomgruppen Kina, Japan, Canada og Storbritannia (UK).

Søking til asiatiske land som Sør-Korea og India øker, mens norsk patentering i Brasil og Australia går ned. Vi antar at dette skyldes en nedgang i antall internasjonale patentsøknader fra norsk olje- og gassbransje. Antall norske patentsøknader i Russland har gått kraftig ned siden 2015, men ligger fortsatt på 19.

Figur 5: Meddelte patenter ut i verden

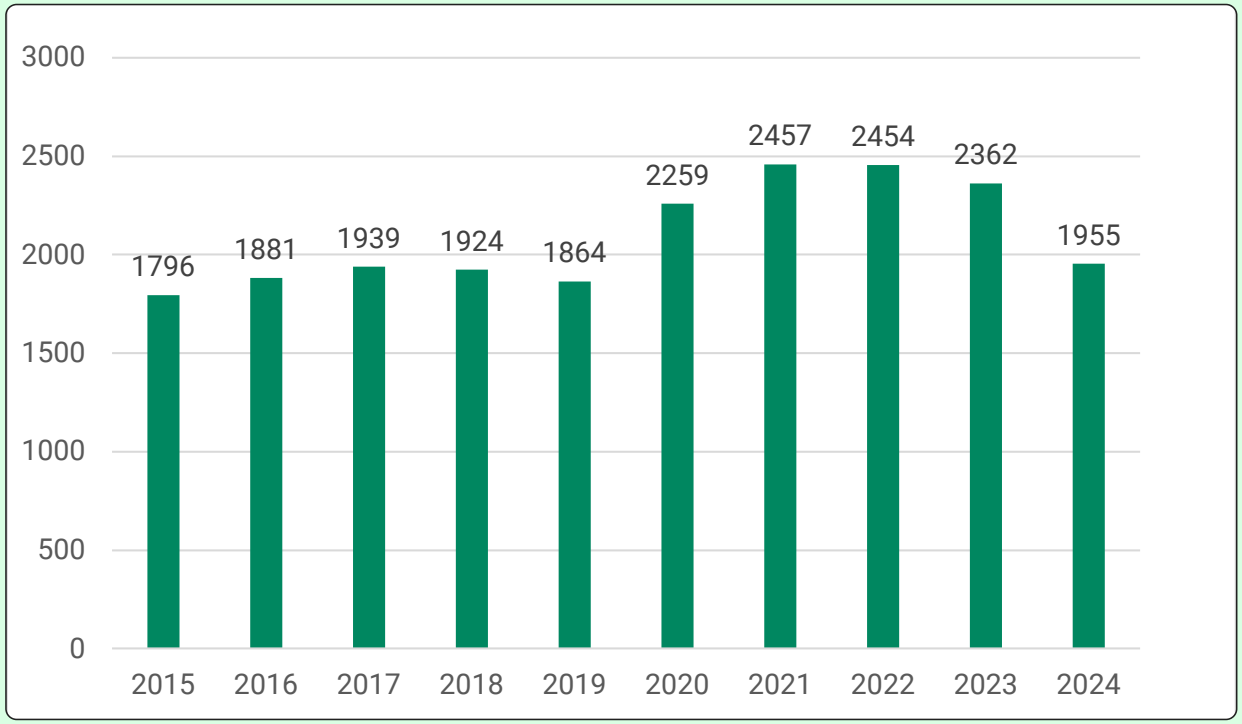

Antall meddelte patenter ut i verden fra norsk næringsliv (med minimum én norsk rettighetshaver). I figuren telles rettigheter gitt av EPO kun én gang. Tallkilde: WIPO IP Statistics Database. Tall for 2025 blir ikke tilgjengelig før oktober 2026.

Næringslivet bruk av IP i Norge

Tabell 7: Søknader om industrielle rettigheter og europeiske patenter mottatt for validering i Norge

Saksinngang	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	18 142	17 696	15 959	14 735	15 526
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 292	1 198	1 365	1 291	1 394
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreført gjennom PCT)	1 580	1 410	1 397	1 271	1 643
Europeiske patenter mottatt for validering i Norge	6 930	5 201	5 944	6 009	5 610
Avgjorte saker	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	18 116	17 107	17 650	17 503	15 573
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 285	1 139	1 257	1 387	1 314
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreført gjennom PCT)	1 655	1 373	1 464	1 562	1 858
Europeiske patenter mottatt for validering i Norge	6 668	5 952	5 606	6 309	5 482

Tabell 8: Forholdet mellom nye og avgjorte saker i 2025

Saker	*Mottatt*	*Avgjort*
Varemerkesøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Madridprotokollen)	15 526	15 573
Designsøknader (nasjonale søknader og internasjonale utpekinger gjennom Haagordningen)	1 394	1 314
Patentsøknader (nasjonale søknader og internasjonale søknader videreførte gjennom PCT)	1 643	1 858
Europeiske patenter for validering	5 610	5 482

Varemerke

Søknadsinngang og aktiviteter

Patentstyret mottok totalt rundt 15 500 varemerkesøknader i 2025. Det er 5 % flere enn året før. Antallet søknader fra utenlandske virksomheter var omtrent som i 2024, på ca. 11 500. Samtidig økte antallet søknader fra norske bedrifter med hele 26 %, til nesten 4 000. Vi må tilbake til 2019 for å finne en høyere søknadsinngang fra norske søkere.

Økningen var størst innenfor produktområdene vaskemidler, parfyme og kosmetikk, digitale produkter og husholdningsredskaper. Vi så også størst vekst innenfor tjenesteområdene utdanningsvirksomhet og medisinske, teknologiske og juridiske tjenester.

Patentstyret ferdigbehandlet rundt 15 500 søknader i 2025. Det er 2 000 færre enn i 2024. Likevel ferdigbehandlet vi like mange søknader som vi mottok. Antallet søknader under behandling var uendret og lå på rundt 8 500 ved utgangen av året.

Rundt 62 % av de avgjorte søknadene ble registrert uten skriftlig kommunikasjon mellom søkeren og Patentstyret (64 % i 2024). Tallet har variert mellom 61 og 64 % de siste fem årene. Av de avgjorte søknadene ble 85 % helt eller delvis registrert, mot nesten 87 % i 2024.

Tabell 9: Utviklingen på varemerkeområdet

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Varemerkesøknader totalt	**18 142**	**17 696**	**15 959**	**14 735**	**15 526**
Direkte til Patentstyret fra norske søkere	3 910	3 111	3 309	3 136	3 948
Direkte til Patentstyret fra utenlandske søkere	3 219	2 995	2 656	2 656	2 547
Internasjonale utpekinger i Norge via Madridprotokollen fra norske søkere	11	14	12	12	17
Internasjonale utpekinger i Norge via Madridprotokollen fra utenlandske søkere	11 002	11 576	9 982	8 933	9 014
Avgjorte søknader	**18 116**	**17 107**	**17 650**	**17 507**	**15 573**
Registrerte	15 544	14 800	15 125	15 093	12 870
Avslåtte	200	191	146	118	129
Lagt vekk / trukket	2 372	2 116	2 379	2 296	2 574
Tallet på fornyede varemerker	**12 532**	**12 872**	**13 462**	**12 571**	**12 939**
Tallet på registrerte varemerker som er i kraft	**236 535**	**240 469**	**245 979**	**251 585**	**254 533**

Tabell 10: Varemerke – søknader, avgjorte og til behandling

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Søknadsinngang	18 142	17 696	15 959	14 735	15 526
Avgjorte søknader	18 116	17 107	17 650	17 507	15 573
Søknader under behandling	12 310	12 807	11 335	8 590	8 549

Patentstyret avgjorde i gjennomsnitt nær 490 søknader per årsverk (526 i 2024). Søknadene ble enten registrert, nektet registrert eller henlagt av Patentstyret, eller trukket av søkeren. De siste ti årene har antall avgjørelser per årsverk økt med nesten 30 %.

I nasjonale søknader var tidsbruken i gjennomsnitt 3,6 timer per sak (3,8 timer i 2024). I internasjonale saker økte gjennomsnittlig tidsbruk fra 2,5 timer i 2024 til 3,1 timer i 2025. Økningen i internasjonale saker er dermed hovedårsaken til at den samlede produktiviteten gikk noe ned i 2025. Dette skyldes dels nødvendige endringer tidlig i saksbehandlingen for å redusere sårbarhet, dels digitalisering av flere delprosesser. I tillegg hadde vi seks saksbehandlere under opplæring i 2025 (ansatt høsten 2024), noe som normalt gir økt tidsbruk per sak de første par årene etter tilsetting.

Vi sammenligner tidsbruk per varemerkesøknad med de nordiske og baltiske patentverkene. Tall for 2025 foreligger senere. I 2024 var gjennomsnittlig tidsbruk i de nordisk-baltiske landene 2,4–4,7 timer (i snitt 3,2 timer) for nasjonale søknader, mens Patentstyret brukte 3,8 timer i snitt. For internasjonale saker var tidsbruken 2,0–2,8 timer (i snitt 2,4 timer), mens Patentstyret brukte 2,5 timer i snitt. Når vi tar i betraktning at Norge er blant landene som foretar full vurdering av absolutte og relative registreringshindre i søknadsbehandlingen av eget tiltak, er dette et godt resultat, men ikke blant de beste når det gjelder tidsbruk.

Figur 6: Søknader, avgjorte søknader og søknader under behandling

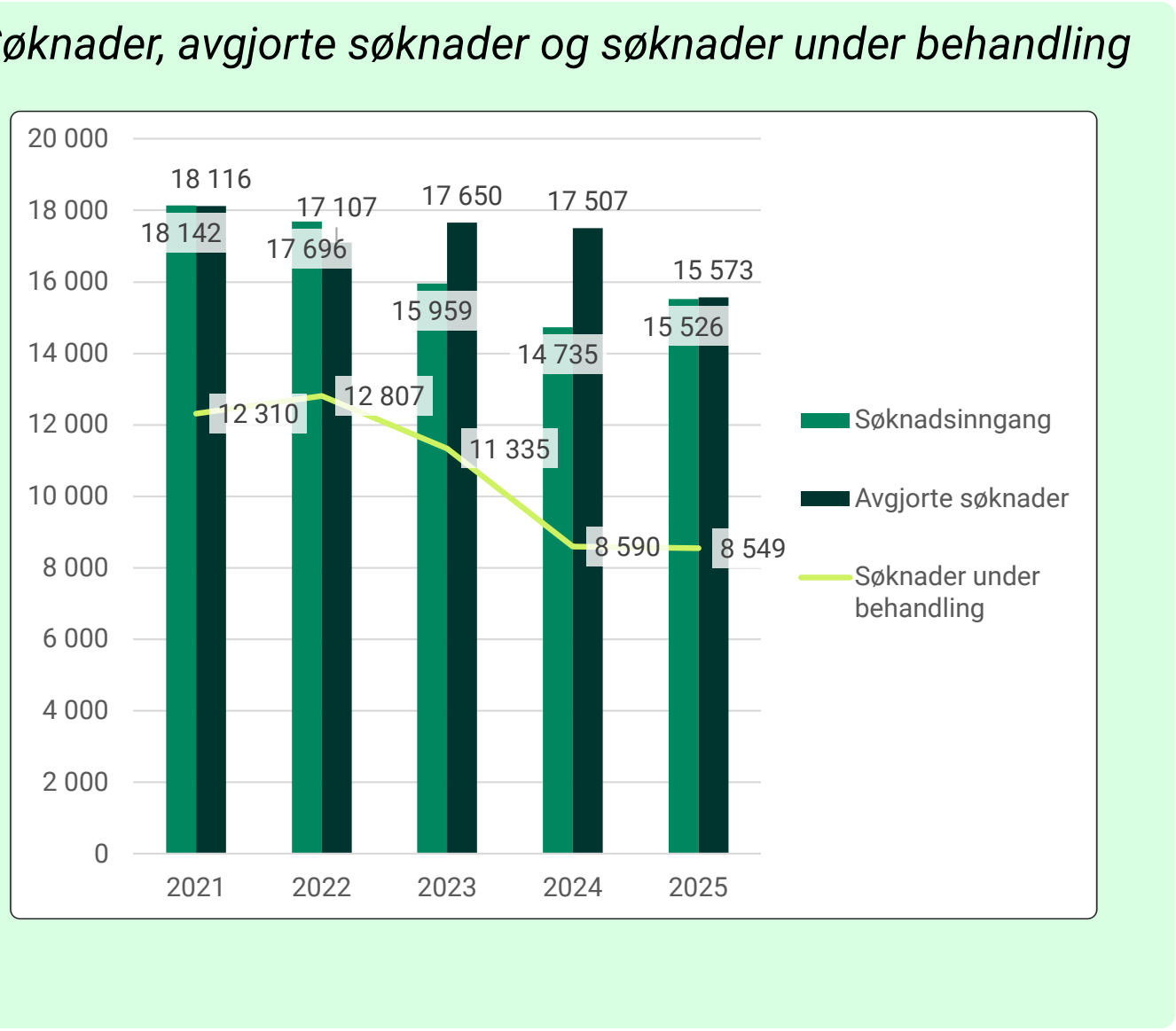

Behandlingstid

Patentstyret følger gjennomsnittlig behandlingstid fra kundene leverer en søknad, til de får et svarbrev eller en registrering fra oss. Patentstyret hadde som mål å redusere behandlingstiden ytterligere i 2025.

Nasjonale søknader (norske og utenlandske søkere) ble i gjennomsnitt behandlet innen 2,3 måneder i 2025 (2,2 måneder i 2024), for hele året sett under ett. Nesten en tredel av søknadene ble behandlet innen to uker. Vi klarte altså å holde behandlingstiden kort, selv om vi fikk flere søknader fra norske bedrifter.

Internasjonale utpekinger som Patentstyret mottar fra WIPO (Verdens organisasjon for immateriell eiendom) etter Madridprotokollen, skulle også få kortere behandlingstid i 2025. Det lyktes vi med. Utpekingene ble i gjennomsnitt behandlet innen 5,6 måneder i 2025 (6,9 måneder i 2024), for hele året sett under ett.

Vi sammenligner gjennomsnittlig behandlingstid med de nordiske og baltiske patentverkene. Tall for 2025 foreligger senere. I 2024 mottok de nordiske og baltiske landene mellom 1 800 (Estland) og 7 400 (Sverige) nasjonale og internasjonale varemerkesaker. Norge mottok omtrent 14 700. For nasjonale søknader hadde de andre landene en gjennomsnittlig behandlingstid på 4–10 uker (Norge: 8,5 uker). For internasjonale saker var behandlingstiden 4–48 uker (Norge: ca. 29 uker).

Ansvarsmerke

Et ansvarsmerke er et stempelmerke for varer av gull, sølv og platina. Patentstyret forvalter registeret over ansvarsmerker i Norge. Når en gull-, sølv- eller platinavare blir stemplet med finhetsmerke, må den samtidig stemples med ansvarsmerke. Ansvarsmerket viser hvem som har ført varen ut på markedet, det vil si produsenten eller importøren. Merket gjør det mulig å identifisere hvem som har laget varen, for eksempel hvilken gullsmed det gjelder. Ansvarsmerket må fornyes hvert tiende år etter registrering.

I 2025 registrerte Patentstyret 72 nye ansvarsmerker, mot 60 i 2024. Dette er omtrent på samme nivå som i tidligere år. Vi fornyet 297 merker. Ved utgangen av 2025 var det 1 483 ansvarsmerker i kraft i Norge.

Roboten «Thorvald» er vinbondens gode hjelper.

Han står ute på vinmarken både dag og natt, og passer på slik at de unngår mugg og andre sykdommen.

– Fordi vi tilbyr en innovativ og høyteknologisk løsning, samtidig som vi bygger et nytt marked, er det avgjørende å sikre at både varemerket vårt og patentrettighetene våre er i orden. Det sier Pål Johan From, CEO og co-founder i Saga Robotics AS.

Saga Robotics er en Oslo-basert startup med røtter i Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) i Ås. De utvikler utstyr og tjenester for landbruket som UV-C-behandling for å bekjempe mugg, distribuere nyttige insekter og samle inn data.

De har varemerkebeskyttet navnet «Thorvald» for å kunne fortsette å bygge merkevaren sin. Logoen deres er også varemerkebeskyttet. De fikk derimot ikke registrert firmanavnet «Saga Robotics» som varemerke, fordi mange selskaper har lignende navn.

Dette gjør varemerkebeskyttelsen av «Thorvald» enda viktigere, ettersom de fortsetter å bygge merkevaren rundt beskyttede eiendeler.

– Uten dette, kunne en konkurrent forsøkt å dra nytte av arbeidet vårt, sier From.

Design

Søknadsinngang og aktiviteter

Patentstyret mottok nesten 1 400 designsøknader i 2025. Det er 8 % flere enn i 2024. Tallet er bare 2 % høyere enn i 2023, men det er likevel verdt å merke seg at dette er den høyeste søknadsinngangen på over 70 år. Vi vet samtidig at det relativt lave antallet designsøknader gir større variasjoner fra år til år enn på varemerkeområdet.

Søknader og internasjonale utpekinger fra norske bedrifter økte med 26 % fra 2024 til 2025, til om lag 210 designsøknader. Søknader og utpekinger fra utenlandsk næringsliv økte med 5 %. Etter flere år med lavere søknadsinngang er det positivt å se økningen fra 2024 til 2025. Likevel bruker norske virksomheter designregistrering i relativt liten grad, sett opp mot hvor mye nytt design de utvikler hvert år.

Patentstyret gransker ikke designsøknader, slik vi gjør med patent- og varemerkesøknader, med mindre søkeren ber om det. Derfor registrerer vi de fleste designsøknadene kort tid etter at de er levert. I 2025 registrerte vi nesten 98 % av de behandlede søknadene.

I 2025 ferdigbehandlet Patentstyret litt over 1 300 søknader. Antallet saker under behandling økte derfor noe. Det er likevel små tall. Ved årets slutt hadde vi 200 søknader under behandling.

Tabell 11: Utviklingen på designområdet

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Designsøknader totalt	**1 292**	**1 198**	**1 365**	**1 291**	**1 394**
Direkte til Patentstyret fra norske søkere	211	155	185	153	197
Direkte til Patentstyret fra utenlandske søkere	209	141	166	166	243
Internasjonale utpekinger i Norge via Haag-protokollen fra norske søkere	37	16	23	15	16
Internasjonale utpekinger i Norge via Haag-protokollen fra utenlandske søkere	835	886	991	957	938
Avgjorte designsøknader	**1 285**	**1 139**	**1 257**	**1 387**	**1 314**
Registrerte designsøknader	1 223	1 103	1 234	1 344	1 283
Avslåtte	1	0	0	1	0
Lagt vekk / trukket	61	36	23	42	31
Tallet på søkte design	**3 941**	**4 300**	**4595**	**4250**	**4 400**
Tallet på fornyede designregistreringer	**1 378**	**1 425**	**1402**	**1519**	**1508**
Tallet på registrerte design i kraft	**11 728**	**12130**	**12 575**	**13 235**	**13 704**

Tabell 12: Design – søknader, avgjorte og til behandling

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Søknadsinngang	1 292	1 198	1 365	1 291	1 394
Avgjorte søknader	1 285	1 139	1 257	1 387	1 314
Søknader under behandling	302	369	255	112	201

Patentstyret avgjorde omkring 730 saker per årsverk, som tilsvarer 2024. I nasjonale søknader var gjennomsnittlig tidsbruk 4,8 timer per søknad (6 timer i 2024), og i internasjonale saker var gjennomsnittlig tidsbruk 0,7 timer (0,6 timer i 2024). Her er det mindre tall og større variasjoner fra år til år. Vi har sett en meget positiv utvikling siste 10 år, hvor antall avgjørelser per årsverk har økt med over 60 %, uten at dette har gått ut over kvaliteten i søknadsbehandlingen.

Behandlingstid

Patentstyret har som mål å behandle nasjonale designsøknader (søknader som leveres direkte til Patentstyret) innen 2–3 måneder. I 2025 var den gjennomsnittlige behandlingstiden 2,2 måneder (1,5 måneder i 2024).

For internasjonale utpekinger etter Haag-ordningen er det mindre hensiktsmessig å oppgi en gjennomsnittlig behandlingstid for alle saker. Dels fordi noen søkere velger utsatt publisering (som utsetter registrering opptil 6 måneder) og dels fordi omkring 1/3 av utpekingene kommer til Patentstyret for nasjonal behandling mer enn ett år etter den internasjonale søknadens innleveringsdag. Når vi ser på de utpekingene som ble behandlet innen 6 måneder, var den gjennomsnittlige behandlingstiden 2,6 måneder.

Figur 7: Søknader, avgjorte søknader og søknader under behandling

Søknader, avgjorte søknader og søknader under behandling

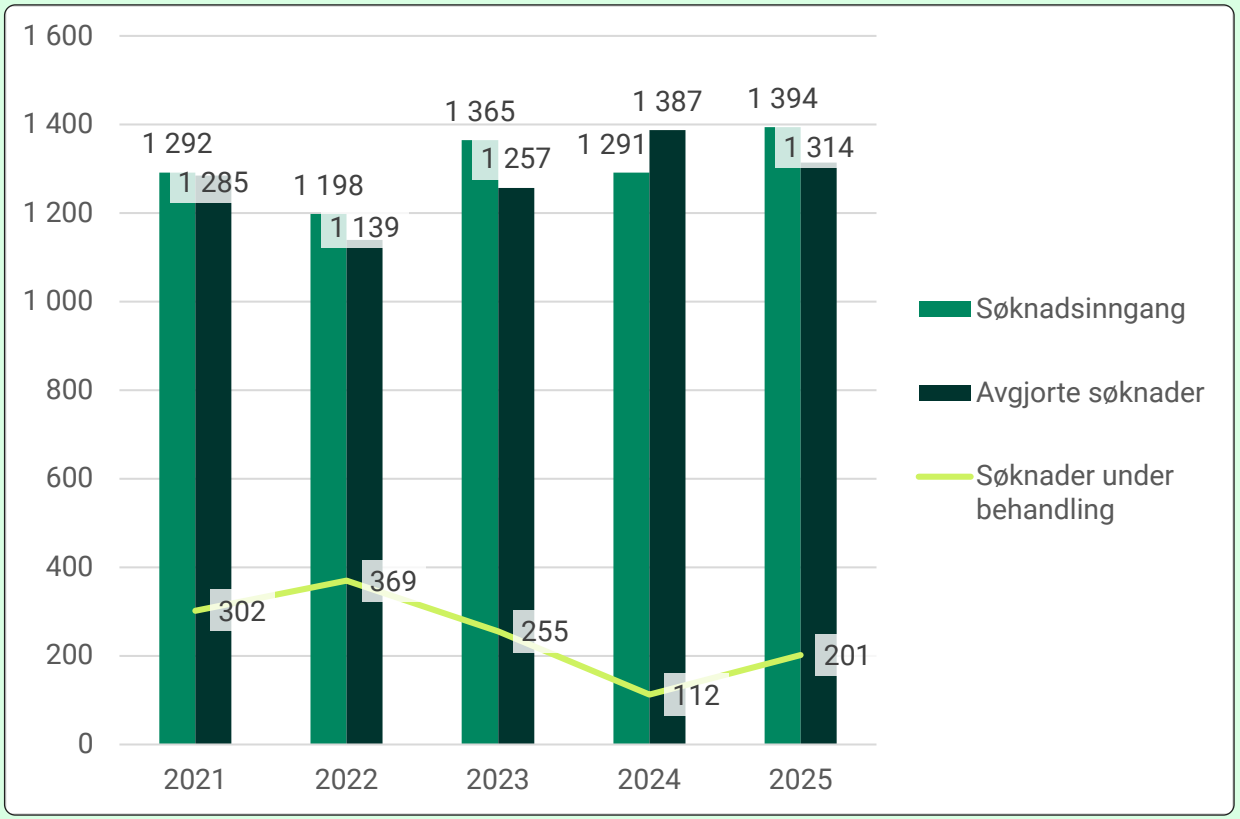

Designbeskyttet det som skal beskytte norske soldater

I løpet av 2025 begynte norske soldater å få utlevert nye uniformer.

Utviklingen av det nye uniformsystmet, Nordic Combat Uniform System (NCU), har vært et nordisk samarbeid. Forsvarssektorene i landene har inngått en felles kontrakt. Uniformene har samme grunnutforming, men hvert land bruker sitt eget nasjonale kamuflasjemønster.

De norske soldatene kan ta i bruk uniformer med tre designregistrerte kamuflasjemønstre: skog-, ørken- og vinterkamuflasje.

De gamle norske uniformene med det gamle kamuflasjemønsteret ble utviklet på 1970-tallet og har vært i bruk siden. Mønsteret ble aldri designregistrert, og det skapte problemer for Forsvaret.

– Vi så at grensene mellom utstyret forsvarsansatte og sivile hadde tilgang til, ble visket ut. Det er mulig å kjøpe både uniformer og turtøy med lignende mønster, sier oberstløytnant Torstein Espolin Johnson, som har ansvar for soldatmateriell i Forsvarsmateriell.

Da Forsvarsmateriell skulle utvikle nye uniformer, valgte de å designregistrere de nye kamuflasjemønstrene.

– Målet med designbeskyttelsen er å hindre andre i å bruke mønstrene som forsvarssektoren har utviklet, sier Espolin Johnson.

Patent

Inngang og produksjon

Patentstyret mottok totalt 7 253 patentsøknader i 2025. Det er omtrent like mange som året før.

Antall førstesøknader økte med 52 %, fra 740 til 1 125. Økningen kom i andre halvår og er den største endringen på patentområdet på svært mange år. Vi tror årsaken er at flere privatsøkere og små bedrifter nå bruker kunstig intelligens (KI), blant annet språkmodeller, til å skrive patentsøknader. KI-verktøy har vært tilgjengelige for rådgivningsfirmaer i flere år, men det nye er at mange privatsøkere bruker KI direkte i søknadsskrivingen. Foreløpige tall tyder på at vi ser samme utvikling i nabolandene våre.

Produksjonen vår består delvis av at vi innvilger patentsøknader, og delvis av at vi gir så kritiske tilbakemeldinger at søkeren velger å trekke søknaden. Når vi innvilger, gjelder det enten enkel validering av søknader som EPO (Det europeiske patentverket) allerede har godkjent, eller full behandling der vi behandler søknaden og innvilger patentet selv.

Produksjonen av saker til full behandling økte med 19 % fra året før. Økningen skyldes at vi høsten 2024 ansatte et titalls erfarne saksbehandlere. Siden 2023 har antall søknader under behandling gått ned.

Tabell 13: Utviklingen på patentområdet

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Patentsøknader totalt	**8 510**	**6 611**	**7 341**	**7 280**	**7 253**
Direkte til Patentstyret fra norske søkere, første behandling av søknaden	899	806	782	740	1 125
Internasjonale søknader som er videreført til Patentstyret fra utenlandske søkere	123	88	101	125	172
Internasjonale PCT-søknader som er videreført i Norge, fra norske søkere	49	59	37	27	29
Internasjonale PCT-søknader som er videreført i Norge, fra utenlandske søkere	509	457	477	413	403
Europeiske patenter videreført til Norge for validering	6 930	5 201	5 944	6 009	5 610
-Hvorav fra norske søkere			184	180	184
Prosentdel patentsøknader fra norske søkere	**11 %**	**13 %**	**11 %**	**13 %**	**17 %**
Avgjorte patentsøknader	**8 323**	**7 325**	**7 070**	**7 871**	**7 340**
Godkjent ved full saksbehandling	650	761	758	842	1 003
Godkjent ved enkel saksbehandling	6 668	5 952	5 606	6 309	5 482
Avslåtte	4	4	4	4	7
Lagt vekk / trukket	1 001	608	702	716	848
Tallet på patenter i kraft	**48 402**	**51 086**	**53 323**	**55 430**	**56 254**

Effektivitet

Antall avgjorte søknader per årsverk var 42 i 2025, mot 38 året før. Effektiviteten har økt hvert år de siste fire årene. Økningen skyldes både at vi ved siste rekruttering ansatte flere erfarne medarbeidere, og at saksbehandlingen har stabilisert seg etter at en større restanse ble ferdig behandlet omkring 2019.

De nordiske og baltiske landene har i mange år sammenlignet resultater seg imellom. For effektivitet sammenlignes antall timer per sak for førstesøknader fram til første uttalelse. Finland, Estland og Norge bruker rundt 40 timer per sak, mens Sverige ligger på litt over 30 timer og Danmark litt under 30 timer. Over en tiårsperiode har tidsbruken økt fra ca. 33 til ca. 40 timer per sak. Økningen gjelder alle land unntatt Danmark. Danmark har i større grad prioritert uendret saksbehandlingstid per sak, mens de øvrige landene har prioritert å opprettholde samme kvalitetsnivå som før.

Behandlingstid

Ulike patentprodukter har ulike krav til behandlingstid. Mest kritisk er første uttalelse i saker der norske søkere leverer direkte til Patentstyret, samt ferdigbehandling av disse sakene. Første uttalelse gis enten som akselerert behandling (4 måneder) eller normal behandling (7 måneder). Målet er at minst 95 % av første uttalelse skal leveres innen fristene. I 2025 nådde vi 90 %, noe som er litt lavere enn året før. Sammenlignet

Tabell 14: Patent – søknader, avgjorde og til behandling

	2021	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Søknadsinngang	8 510	6 611	7 342	7 280	7 253
Avgjorte søknader	8 323	7 325	7 070	7 871	7 340
Søknader under behandling*	5 307	5 351	5 994	5 660	5 159
Førstesøknader patent	853	764	781	743	1 125

Figur 8: Søknader, avgjorte søknader, søknader under behandling og førstegangssøknader

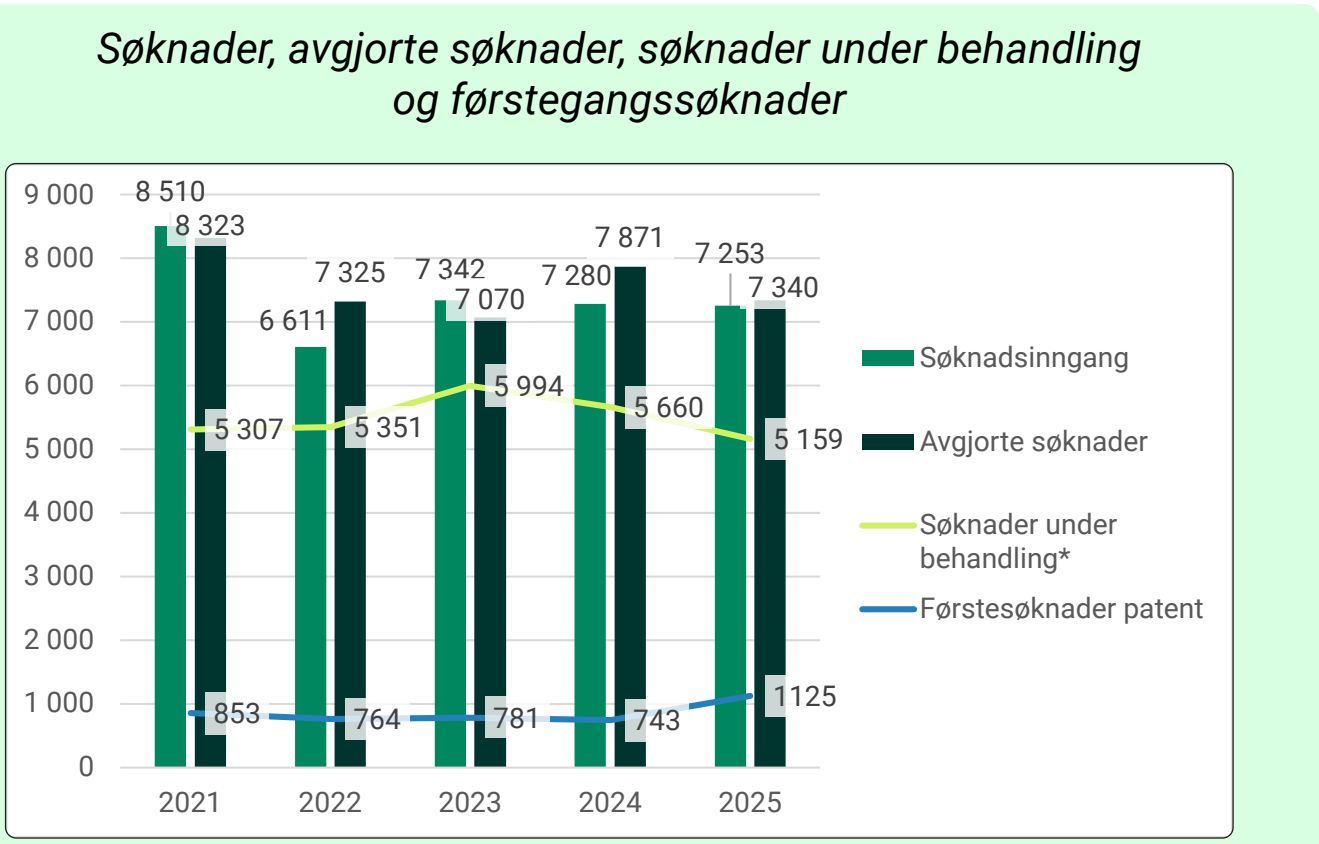

** Søknader under behandling inkluderer i 2023, 2024 og 2025 EP-søknader (henholdsvis 577, 411 og 613). Disse tallene var ikke tilgjengelige for 2021–2022.*

med de nordiske og baltiske landene er vi den tredje raskeste IP-myndigheten.

Halvparten av førstesøknadene vi meddeler, blir godkjent innen 19,4 måneder. Dette er i tråd med målet og på nivå med tidligere år. På denne målingen er Patentstyret raskest i Norden og Baltikum. Enkelte førstesøknader tar vesentlig lengre tid å ferdigbehandle; også her er Patentstyret blant de raskeste og er nest raskest i sammenligningen.

Et av Norges mest kjente patenter fylte 100 år

I 2025 var det 100 år siden en av Norges mest kjente oppfinnelser ble patentsøkt. 27. februar 1925 mottok Patentstyret en patentsøknad på en «kniv til skjæring av ost».

Det var møbelsnekker Thor Bjørklund som ville spare penger ved å skjære tynnere osteskiver. Han ble trolig inspirert av høvlene han brukte i arbeidet, og plasserte skjæret på tvers.

– Han irriterte seg over at folk spikket av osten, og at skivene ikke ble jevne. Det var nok derfor han ville finne en bedre måte å gjøre det på, sier et av barnebarna til Bjørklund, Hege Skikstad.

Hundre år senere har oppfinnelsen fortsatt en naturlig plass i mange nordmenns kjøkkenskuffer.

Barnebarna tror Thor Bjørklund ville vært stolt over at ostehøvelen har fått den utbredelsen og statusen den har i dag. Samtidig mener de at det ikke var anerkjennelse som drev ham.

– Han hadde nok syntes det var hyggelig, men han hadde ikke gjort noe stort nummer av det, sier Hege Skikstad.

– Drivkraften hans var å utvikle ting videre, supplerer Bodil Bjørklund.

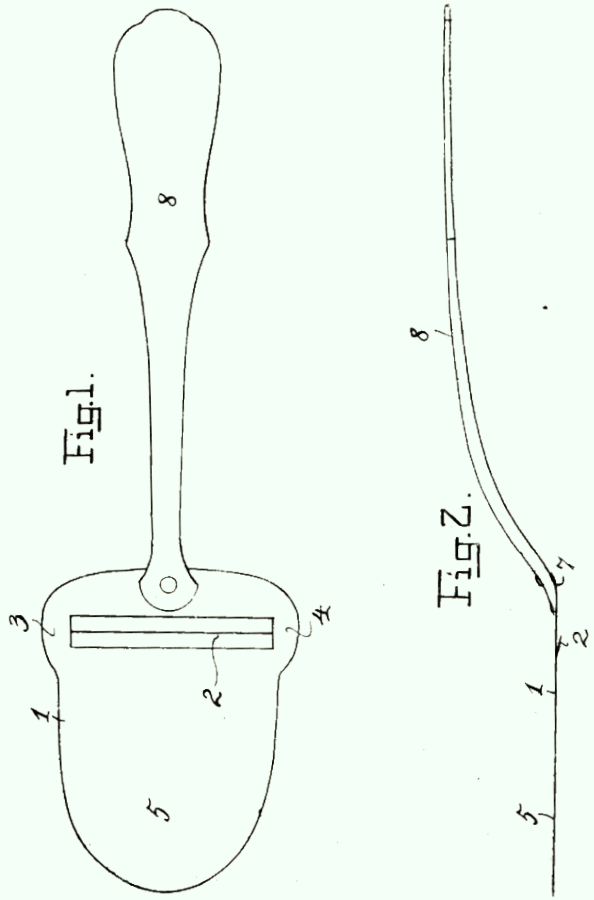

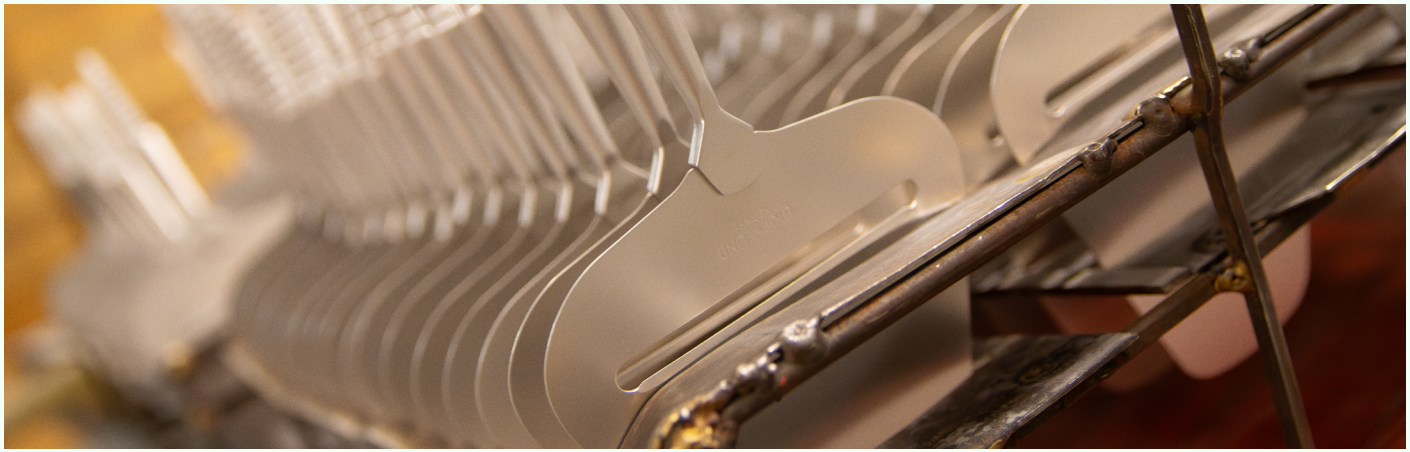

Patenter til både byggeplass og operasjonssal

Teknologi og prinsipper kan ofte brukes på flere områder enn først planlagt. Noen ganger kan vi også videreutvikle det vi allerede kan, til noe helt nytt.

Viking Arm er kjent for presise løfte- og posisjoneringsverktøy som ofte brukes i byggebransjen og på verksteder. I 2025 fikk datterselskapet Viking Arm Medical meddelt sitt andre avdelte patent på en medisinsk retraktor (bryståpner).

Når kirurger opererer under ribbeina, trenger de utstyr som åpner og holder ribbeina fra hverandre uten å skade dem. Viking Arm Medical utvikler en ny type medisinske retraktorer som viderefører tankegangen bak Viking Arm.

Ideen om å satse på medisinske retraktorer kom fra Hans Martin Aguilera, som nå er teknisk direktør i Viking Arm Medical. Aguilera kjente godt til Viking Arm. Han er svigersønn til Øivind Resch, arbeidende styreleder i både Viking Arm og Viking Arm Medical.

– Da jeg under ph.d.-løpet mitt ved Haukeland universitetssykehus fulgte en rekke hjerteoperasjoner, la jeg merke til at de eksisterende bryståpnerne ofte var tunge å håndtere og lite presise. Med min kjennskap til Viking Arm – et verktøy som løfter med millimeterpresisjon fra et minimalt utgangspunkt – så jeg et klart potensial for å overføre den samme filosofien til thoraxkirurgi, sier Aguilera.

Kvalitet i søknadsbehandlingen

Patentstyret har et system for kvalitetsstyring som bidrar til å sikre rett kvalitet i søknadsbehandlingen. Virksomheten er sertifisert etter den internasjonalt anerkjente standarden ISO 9001:2015.

Interne revisjoner

I 2025 ble det gjennomført tre interne revisjoner for å forbedre og effektivisere interne prosesser. Disse områdene ble dekket: «forundersøkelser», «gransking ved bruk av Ansera based Search (AbS) på patent» og «GAP-analyse mot ISO 27001». De tre revisjonene resulterte i totalt fem avvik, 21 observasjoner og ti forbedringsforslag. Alle funn følges opp med tiltak.

Risikogjennomganger

Virksomheten gjennomfører to risikogjennomganger i ledergruppen årlig. Den siste kartleggingen fra september 2025 viste at vi ikke har noen risikoer i rødt område. Vi har flere gule risikoer, og disse følges opp med tiltak for å gjøre Patentstyret mindre sårbart. For tiden jobber vi med å få vernetjenesten tettere påkoblet HMS-risikovurderingene som gjennomføres i alle avdelinger.

Kvalitetskontroll av avgjørelser

Patentstyret gjennomfører kvalitetsmålinger på patent- varemerke- og deisgnområdet for å kontrollere samsvar mellom krav og praksis. Målingene gir oss grunnlag for å forbedre våre interne rutiner, gi tilbakemelding til saksbehandlerne, sette inn nødvendige kompetansetiltak osv.

Kvalitetskontroll design

Det er gjennomført kontroll i tre nasjonale designsøknader. Kontrollen har undersøkt om vi har fulgt relevant regelverk og retningslinjer for saksbehandlingen, diskutert tvilssaker og gitt en konkret begrunnelse som søker kan forstå, samt forholdt oss til bildematerialet i søknaden og veiledet om alle relevante problemstillinger som saken reiser. Vi fant ikke avvik fra gjeldende rutiner eller praksis, men identifiserte enkelte interne forbedringsmuligheter som vi jobber videre med.

Kvalitetskontroll varemerke

Det ble gjennomført kontroll av granskingen av 60 varemerkesøknader. I kontrollen undersøkte vi om vi hadde brukt riktige oppslagsverk, fulgt relevant regelverk og retningslinjer for saksbehandlingen, diskutert tvilssaker og gitt en konkret begrunnelse som søker kan forstå. Vi fant ingen avvik der en søknad hadde blitt registrert eller nektet på feil grunnlag. Vi observerte enkelte forbedringsområder som handlet om klargjøring av rutiner og praksis knyttet til granskingen, og dette har avdelingen satt søkelys på høsten 2025.

Kvalitetskontroll patent

Det er gjennomført kontroll av nasjonale patentsøknader som er behandlet i perioden 2023-2025. Kontrollen omfatter 70 førstesøknader hvor første realitetsuttalelse har blitt kontrollert på flere punkter. Kontrollen er utført i perioden desember 2025 - januar 2026, og resultatene fra kontrollen er foreløpig ikke klare. I tillegg til å måle kvaliteten på behandlingen av patentsøknader er det et mål at den enkelte saksbehandler

skal få en tilbakemelding på sin søknadsbehandling som muliggjør læring.

Harmonisering av praksis mot EUIPO

For norsk næringsliv er det viktig at land som har like regler for behandling av patentsøknader og søknader om varemerke og design, også praktiserer reglene likt. Det gjør saksbehandlingen mer forutsigbar for kundene som søker om registrering i flere land.

I tillegg til avgjørelser fra KFIR og domstolene følger Patentstyret med på europeisk praksis i EPO, EUIPO, EU-retten og EU-domstolen. Gjennom Convergence Programme (CP) og European Cooperation Project (ECP) samarbeider EUIPO og de nasjonale IPR-myndighetene (myndigheter for immaterielle rettigheter) for å utvikle IPR-området og gjøre saksbehandlingen mer ensartet på varemerke- og designområdet.

I 2025 har Patentstyret fulgt harmoniseringsprosjektene - CP15 om vurdering av likhet mellom varer og tjenester og uklare angivelser - CP16 om merker som beskriver innholdet i varer og/eller tjenester - CP17 om slagord - CP18 om stedsangivelser.

I 2025 har Patentstyret også blitt enige med EUIPO om retningslinjer i - CP13 om varemerker som er i strid med kravet om god tro - CP14 om varemerker som er i strid med offentlig orden og moral.

Patentstyrets praksis er i tråd med resultatene og prinsippene fra samarbeidet med EUIPO. Vi har publisert dette i praksisdokumenter som er tilpasset norske forhold.

Patentstyret har deltatt i møtene i ECP Working Group meeting on Classification, Work-Stream Trademark. Vi samarbeider også om bruk og utvikling av digitale verktøy, til det beste for dere som søker.

På designområdet vil både den nye forordningen og endringene i designdirektivet stå på agendaen i 2026. Vi vil også vedlikeholde tidligere harmoniseringsprosjekter på designområdet.

Harmonisering av praksis med EPO

På patentområdet kontrollerer Patentstyret sin del av søknadsbehandlingen i Nordisk patentinstitutt (NPI). Vi gjør dette ved at Patentstyret og Den europeiske patentorganisasjonen (EPO) behandler de samme PCT-søknadene (internasjonale patentsøknader). Deretter sammenligner vi resultatene fra saksbehandlingen hos de to myndighetene.

Den tiende harmoniseringsstudien ble avsluttet i 2025. Hovedfunnet også denne gangen er at Patentstyret og EPO i hovedsak har harmonisert praksis. Når kontrollen viser avvik eller andre observasjoner, vektlegger vi dette i opplæringen av saksbehandlerne.

Den ellevte harmoniseringsstudien startet i 2025. Vi fullfører den og analyserer resultatene i 2026. Retningslinjene for patentsaksbehandling oppdaterer vi jevnlig for å harmonisere med tilsvarende retningslinjer hos EPO, så langt norsk lov og rettspraksis tillater det.

Klagebehandling i KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter (KFIR) behandler klager på Patentstyrets avgjørelser i patent-, varemerke- og designsøknader. Vi bruker resultatene fra klagebehandlingen til å vurdere praksisen vår.

Antall klager har gått noe ned de siste årene og ligger normalt på om lag 100 per år. I 2025 kom det inn 92 nye klagesaker. Dette er lavt sammenlignet med de om lag 24 000 avgjørelsene Patentstyret tok i samme periode. Søkere klager av ulike grunner, og antall klager sier derfor ikke automatisk noe om kvaliteten på avgjørelsene. Det er likevel nyttig å se på vurderingene og utfallet i KFIR.

Varemerke: Av de 74 varemerkesakene som KFIR avgjorde i 2025, stadfestet nemnda Patentstyrets avgjørelse i 51 saker (69 %). Nemnda opphevet avgjørelsen helt eller delvis i 23 saker.

Design: På designområdet avgjorde KFIR én sak i 2025. KFIR kom til samme resultat som Patentstyret.

Patent: På patentområdet avgjorde KFIR sju saker i 2025. Nemnda stadfestet Patentstyrets avgjørelse i fire saker (57,1 %). I tre saker kom KFIR til et annet resultat.

Kundetilfredshet

Patentstyret måler jevnlig kundetilfredshet som en del av styringsinformasjonen knyttet til målet om flere gode rettigheter. Vi sender undersøkelsen til privatkunder og bedrifter som ikke bruker fullmektig. Kundene vurderer fem utsagn på en skala fra 1 til 5.

I 2025 fikk vi 33 svar fra patentsøkere (17 %), 284 fra varemerkesøkere (12 %) og 22 fra designsøkere (16 %). Et lavt antall svar for patent og design gir noe usikkerhet. Datagrunnlaget er likevel godt nok til å se utviklingstrekk.

Hovedresultater

Kundetilfredsheten er samlet sett stabil, med et gjennomsnitt på rundt 4 av 5. Medianene viser at de fleste svarer «noe enig» eller «enig». Det tyder på at kundene fortsatt opplever høy kvalitet i tjenestene våre.

Varemerke: Resultatene er stabile sammenlignet med 2024. Unntaket er tilfredshet med behandlingstid, som faller fra 4,2 til 3,6, selv om faktisk saksbehandlingstid er tilnærmet uendret (ca. 2,2 måneder).

Design: Kundene opplever informasjonen som tydeligere enn i 2024 (+0,5 poeng). Samtidig faller tilfredsheten med behandlingstiden fra 4,4 til 3,5, i tråd med at responstid økte fra 1,5 til 2,2 måneder fra 2024 til 2025.

Patent: Resultatene er i hovedsak stabile. Tilfredshet med behandlingstid øker svakt til 4,0.

For varemerke ser vi tydelige forskjeller mellom søkere i ulike faser av prosessen. De som venter på første realitetsuttalelse, vurderer behandlingstiden lavest (2,5). De som har fått avslag eller registrering, er klart mer fornøyde (henholdsvis 3,8 og 4,4). Vi vil se på tiltak for å informere søkerne bedre om behandlingstider, uansett hvor de er i søknadsprosessen.

Figur 9: Kundetilfredshet

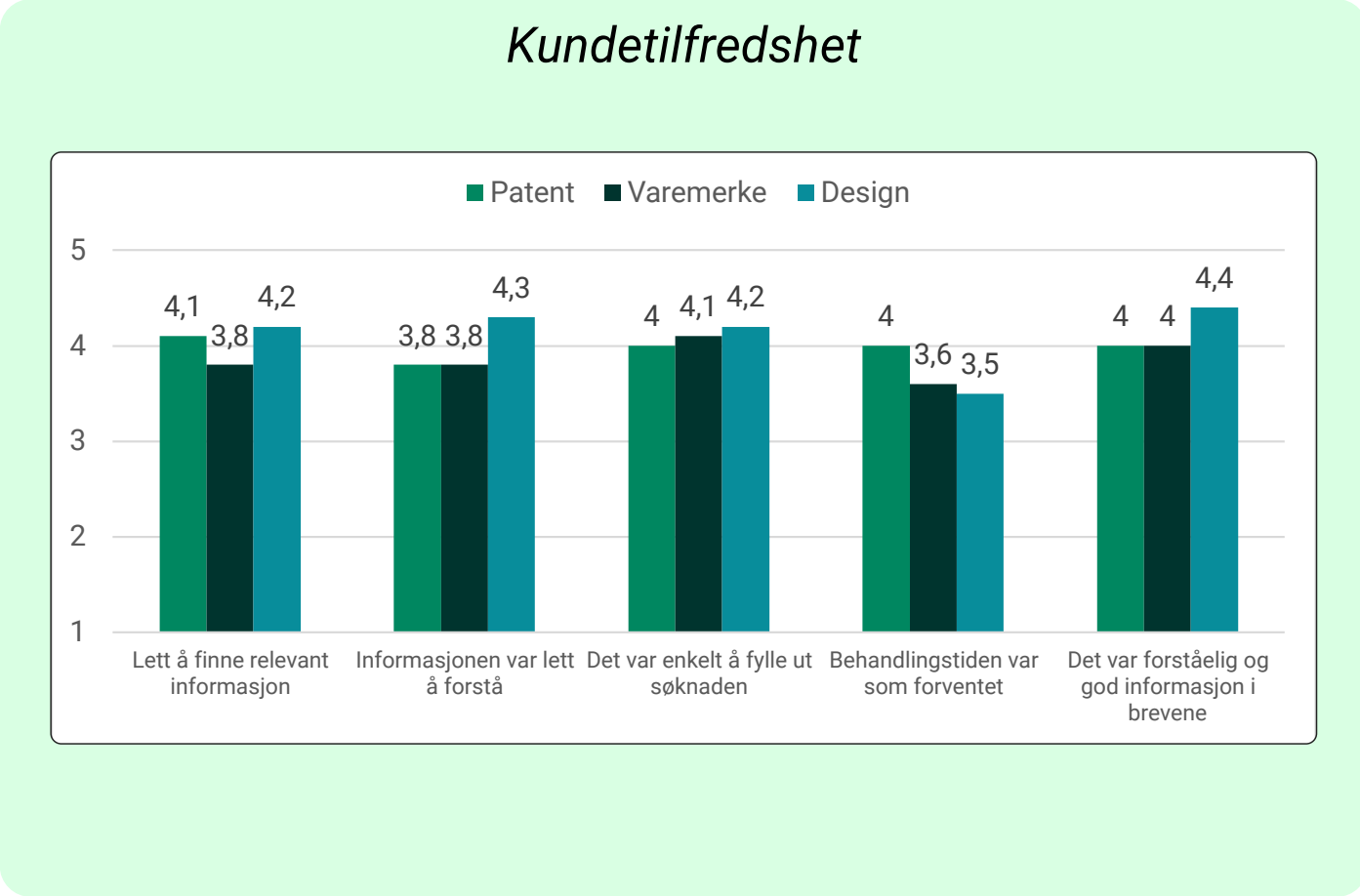

Helhetsvurdering

Samlet tilfredshet øker for patent og design (til henholdsvis 3,8 og 4,0) og holder seg stabil for varemerke (3,75). De fleste kundene oppgir at de vil anbefale Patentstyret til andre.

Oppdrag og forundersøkelser

Vi måler kundetilfredshet for tilleggstjenestene (for eksempel dialogsøk og registrerbarhets-vurderinger) i en egen undersøkelse. Av 203 utsendte skjema fikk vi 43 svar (21 %). 80 % av respondentene er patentkunder.

Resultatene viser høy kvalitet (3,25 av 4 sammenlignet med kommersielle aktører) og svært høy vilje til å anbefale tjenestene (97 % for patent og 89 % for varemerke). Varemerkekunder bestiller slike tjenester oftere enn patentsøkere. Kundene vurderer tilfredshet, kommunikasjon og leveranse som gjennomgående svært gode.

Figur 10: Kundetilfredshet oppdrag og forundersøkelser

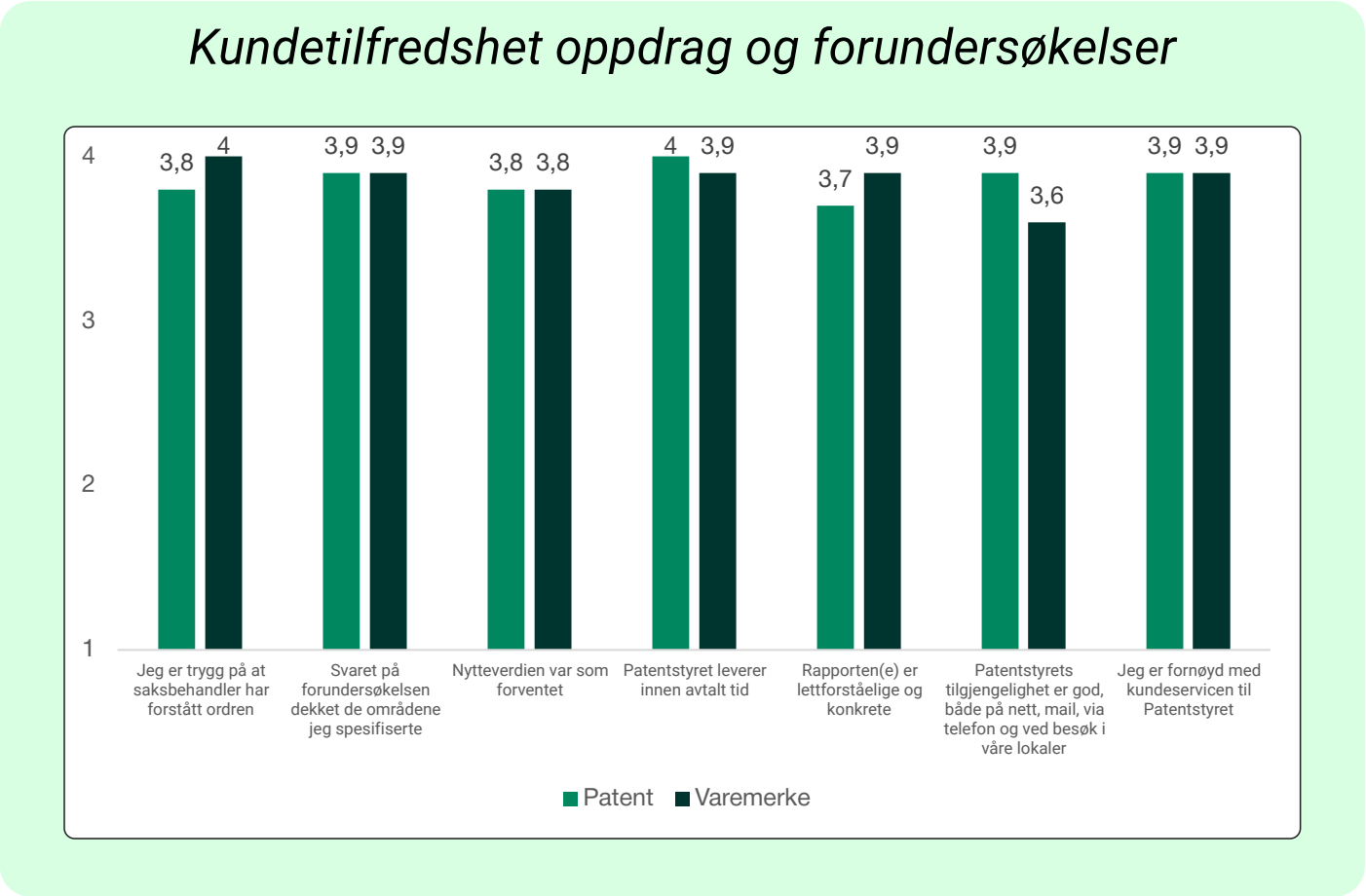

Delmål 2

Bedre bruk av immaterielle verdier

Patentstyret har som mål at norske bedrifter skal ha tilstrekkelig kunnskap og bevissthet om hvordan de kan sikre lønnsomhet gjennom riktig bruk av immaterielle rettigheter og verdier. Ved å forvalte og formidle kunnskap om immaterielle rettigheter og verdier er Patentstyret en del av det norske innovasjonssystemet.

Patentstyret bruker styringsindikatorer for å måle kompetanseoverføring til utvalgte målgrupper og IPR-modning (modenhet i bruk av immaterielle rettigheter) blant norske brukere. I tråd med føringene i tildelingsbrevet for å sikre høy måloppnåelse på delmål 1, må vi tilpasse arbeidet til Patentstyrets økonomiske rammer. Dette innebar at Patentstyret prioriterte aktiviteter tilknyttet delmål 2 med høy rekkevidde og digital distribusjon, fremfor mer ressurskrevende fysiske tiltak.

I 2025 brukte Patentstyret om lag 11 % av ressursene på dette delmålet.

Kompetanseoverføring

Arrangementer og opplæring

Patentstyrets tilbud retter seg mot både nybegynnere og erfarne IP-aktører. Målet er å styrke kunnskapen om immaterielle rettigheter i norsk næringsliv, og bidra til bedre bruk av immaterielle verdier.

I 2025 gjennomførte vi 11 arrangementer med rundt 1700 påmeldte deltagere. Evalueringene viser høy tilfredshet og nytteverdi, med et gjennomsnitt på 6,4 av 7.

Patentstyret når stadig flere digitalt. Gjennom 31 opptak av arrangementer, samt opplæringsvideoer, nådde vi over 4 200 visninger.

World IP Day

Verdens immaterialrettsdag ble markert med arrangementet «Rytmer og rettigheter» med over 200 deltagere. Markeringen ga ringvirkninger i form av en kronikk i Dagens Næringsliv, en opplæringsfilm, samt en egen ressursside for musikkbransjen.

Ressurssiden for musikkbransjen er et tiltak som inngår i regjeringens veikart for kreativ næring, og gir grunnlag for videre arbeid mot kreative bransjer.

Noen av våre andre øvrige arrangementer i 2025:

- Innovasjonsfrokost – Norges kandidat til Nordic Innovation Award
- Innovasjonsfrokost – Global Innovation Index
- Oslo Innovation Week: Global IP Protection Strategy – i samarbeid med Open Innovation Lab of Norway

Samarbeid med Universitets- og høyskolesektoren

I 2025 hadde Patentstyret samarbeidsavtaler med OsloMet, NMBU, NTNUs Entreprenørskole og Ungt Entreprenørskap. Vi tilbyr forelesninger og veiledning til studenter, forskere og foreleasere, og gjennomførte i tillegg aktiviteter ved

Universitetet i Oslo, BIT, TechPort, Høyskolen Kristiania og Fagskolen Kristiania.

Foredrag og øvrige arrangementer

Patentstyret gjennomførte i 2025 foredrag, besøksdager og ulike arrangementer på nivå med 2024, og nådde over 2200 deltakere.

De fleste foredragene var rettet mot studenter ved universiteter og høgskoler innen blant annet ingeniørfag, innovasjon og entreprenørskap, bioteknologi, design, markedsføring og ledelse. Deltagernes tilfredshet og opplevde nytteverdi var høy, med et gjennomsnitt på 6,5 av 7.

Øvrige foredrag var rettet mot virkemiddelapparatet, inkubatorer, næringshager, katapulter, næringslivsorganisasjoner og andre relevante aktører.

Omtale av samarbeid med virkemiddelaktørene

I 2025 har Patentstyret gjennomført ulike samarbeidsaktivteter med Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Brønnøysund Registrene gjennom Starte og drive bedrift-dagen. Samarbeidet har vært knyttet til ulike arrangementer og utveksling av informasjon og erfaringer på våre respektive fagområder.

Omtale av nyhetsbrev, sosiale medier og tradisjonelle medier

Tradisjonelle medier

Patentstyret hadde 548 omtaler i redaktørstyrte medier i 2025. Omtalen er preget av høy faglig relevans og god synlighet. 44 % av sakene var proaktive. Det viser at Patentstyret setter agenda med prioriterte budskap og bidrar aktivt til kunnskapsformidling om immaterielle rettigheter. En betydelig andel av omtalen er uavhengig, der redaksjoner på eget initiativ bruker Patentstyrets åpne kilder og fagkompetanse.

Blant sakene med størst gjennomslag var antall patentsøknader inn til Patentstyret, ostehøvelens 100-årsjubileum og Global Innovation Index. Disse synliggjør betydningen av patenter for innovasjon, teknologisk utvikling og internasjonal konkurransekraft. Sakene viser også Patentstyrets rolle som leverandør av kunnskapsgrunnlag og analyser.

Konfliktene rundt Ingebrigtsen-varemerkene og Orklas varemerke på «Grandiosa-gul» fikk særlig mye oppmerksomhet. Sakene understreker at varemerker er sentrale for å forebygge og håndtere konflikter.

Patentstyret fikk flest omtaler i lokal-, riks- og fagmedier. Omtalene kom særlig i sjangrene økonomi og næringsliv samt vitenskap og teknologi.

Patentstyret har jobbet målrettet for å styrke rollen som fagekspert, og ser en tydelig økning i omtalen av talspersonene våre. Dette inkluderer flere meningsartikler hvor Patentstyret er omtalt, både skrevet av oss og av eksterne. Vi ser også at mediene gjengir våre budskap i store flater som en del av samfunnsdebatten.

Sosiale medier

Sosiale medier er viktige kanaler for å nå gründere, innovasjonsmiljøer og næringslivet med kunnskap om immaterielle rettigheter. I løpet av 2025 har Patentstyret begynt å tenke mer strategisk rundt målgrupper. Det betyr en løpende prioritering og vurdering av budskap og innhold ut fra hvilke målgrupper man treffer på hvilke plattformer. Patentstyret har i større grad enn tidligere brukt utvalgte medarbeidere/ansatte som talspersoner, også på sosiale medier.

Bedriftens organiske innlegg hadde en rekkevidde på 268 000 brukere i løpet av året, og dette førte til over 12 000 besøk til nettsidene. Dette er en økning på nær 90 % fra året før, noe som følger de siste årenes positive trend. Det viser at innholdet engasjerer og skaper interesse. Tallene inkluderer også lenkedeling fra samarbeidspartnere og andre. Ved utgangen av 2025 hadde Patentstyret rundt 16 200 følgere.

Nyhetsbrev

Patentstyret sender ut to nyhetsbrev for å informere om blant annet nyheter innen immaterielle rettigheter. Nyhetsbrevet sendes ut til rundt 2 500 mottakere, og hele 35 % åpner hver utsending. Det anses som en høy åpningsrate, og viser at innholdet treffer mottakerne.

Nyhetsbrevene har ulikt innhold for ulike målgrupper: Nyhetsbrev (månedlig) gir korte oppdateringer og nyheter til mottakere med litt eller noe kunnskap om immaterielle rettigheter. IP-innsikt (kvartalsvis) gir dypere analyser, faglig påfyll og innsikt for mottakere med god kunnskap om immaterielle rettigheter

Vi ser en tydelig økning i trafikk inn til nettsidene fra nyhetsbrevene det siste året. Det tyder på at

innholdet oppleves som relevant og interessant for abonnentene.

Kundesenteret

Kundesenteret i Patentstyret mottok i 2025 omtrent like mange henvendelser som i 2024, både på telefon og e-post. Henvendelsene hadde hovedvekt på varemerker, deretter patent og design. Kundene fikk veiledning om blant annet søknadsprosesser, regelverk, internasjonale søknadsordninger, og beskyttelse av ideer, navn og løsninger.

Kundetilfredsheten er høy. Kundeundersøkelser viser at kundene opplever det som enkelt å komme i kontakt, får profesjonell veiledning, og god hjelp i søknadsprosessen.

Fra juli til desember målte vi Net Promoter Score (NPS), som viste et gjennomsnitt på 80,2. Dette er en svært høy score, noe som indikerer at kundene våre har stor vilje til å anbefale kundesenteret til andre.

Patentstyret er stolte over nok en gang å bli kåret til å ha Norges beste kundeservice i offentlig sektor (Dive SeeYou). Den bekrefter at kundesenteret vårt tar godt vare på kundene og gir veiledning som er nyttig og tydelig. I konkurranse med både offentlige og private aktører kom Patentstyret på femteplass totalt.

Kartlegging av hindringer for SMB-ers bruk av immaterielle rettigheter

I 2025 skulle Patentstyret gjennomføre en kartlegging av barrierer for små og mellomstore

Figur 11: Kundetilfredshet

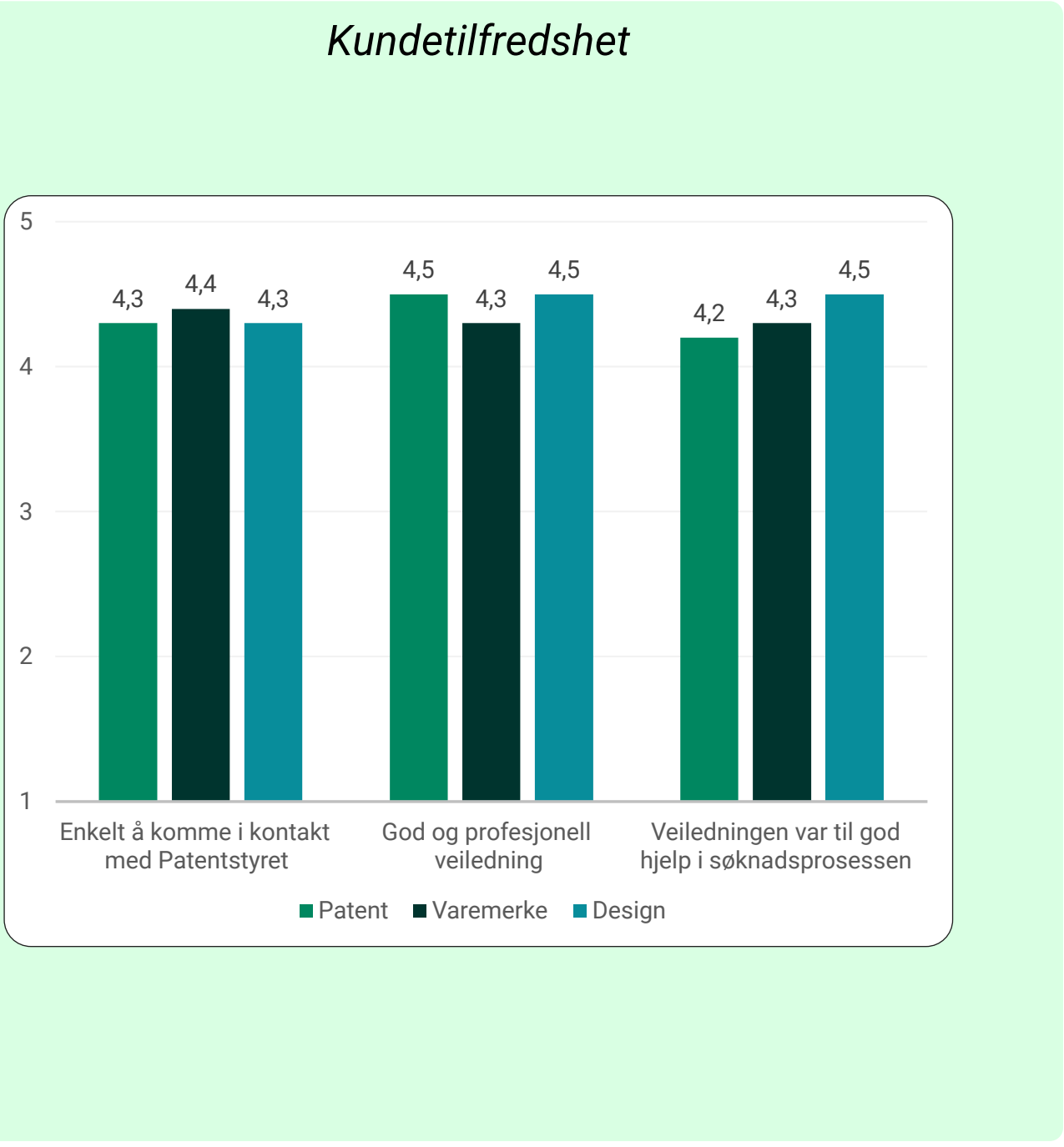

bedrifters bruk av immaterielle rettigheter. Denne ble overlevert til departementet sommeren 2025.

Små og mellomstore bedrifter (SMB-er) utgjør ryggraden i norsk næringsliv og er avgjørende for innovasjon, verdiskaping og omstilling. Immaterielle rettigheter (IPR), som patenter, varemerker og design, er viktige verktøy for å beskytte innovasjoner, styrke konkurransekraften og øke virksomheters verdi. Likevel viser denne kartleggingen at norske SMB-er i begrenset grad bruker IPR strategisk.

Rapporten identifiserer fire hindringer for SMB-ers bruk av immaterielle rettigheter. Den mest grunnleggende hindringen er manglende kunnskap og bevissthet. Mange SMB-er har lav forståelse for hva immaterielle verdier er, hvordan de kan beskyttes, og hvilken betydning de kan ha for forretningsutvikling, investeringer og markedsposisjon. Dette fører til at IPR ofte ikke inngår i virksomhetenes strategiske vurderinger.

En annen sentral hindring er finansielle og ressursmessige begrensninger. Kostnader knyttet til søknader, rådgivning, vedlikehold og eventuell håndheving av rettigheter oppleves som høye, særlig for små virksomheter og bedrifter i tidlig fase. I praksis må mange SMB-er prioritere mellom produktutvikling, markedsarbeid og IPR, og rettighetsarbeid blir ofte nedprioritert.

Rapporten peker også på at IPR-systemet oppleves som komplekst og lite tilgjengelig. Søknadsprosesser kan være krevende å forstå uten juridisk eller teknisk kompetanse, og mange SMB-er er usikre på hvor de kan få relevant og pålitelig veiledning. I tillegg opplever SMB-er betydelige utfordringer knyttet til håndheving av rettigheter, særlig i møte med større og mer ressurssterke aktører og i internasjonale markeder.

Den fjerde hindringen handler om holdninger og kultur. Sammenlignet med flere andre land, særlig i Norden, brukes IPR i mindre grad som et strategisk virkemiddel i norsk næringsliv. IPR oppfattes av mange som komplisert, kostbart og lite relevant, og tas ofte først i bruk når problemer oppstår.

For å redusere disse hindringene foreslår rapporten tiltak på fire områder: utvikling av en helhetlig nasjonal handlingsplan for IPR, bedre økonomiske insentiver for SMB-er, styrking av Patentstyrets utadrettede arbeid og kompetansesenterrolle, samt bedre integrering av IPR i utdanningssystemet. Tiltakene har som mål å senke terskelen for bruk av immaterielle rettigheter og bidra til økt innovasjon, konkurranseevne og verdiskaping i norsk næringsliv. Rapporten er tilgjengelig på Patentstyrets nettsider.

Brukeropplevelse og digital synlighet

2025 var året vi løftet nettsidene til en mer datadrevet, målgruppeorientert og KI-tilpasset plattform, som styrker Patentstyret som primærkilde for IPR-informasjon.

Nettsidene til Patentstyret skal være den mest pålitelige, forståelige og handlingsrettede inngangen til immaterielle rettigheter i Norge. Brukerne skal finne og forstå innholdet de trenger for å ta bevisste valg.

I 2025 jobbet vi målrettet for å gjøre nettsidene mer relevante og brukervennlige på tvers av våre digitale tjenester. Vi har forenklet brukeropplevelsen, styrket datagrunnlaget gjennom nye måleparametere og økt innsikten i kundebehov. Dette har gjort det mulig å jobbe raskere og mer smidig, samtidig som vi har skapt tydelige brukerforbedringer.

Vi endret også hvordan vi måler effekten av nettsidene. Tradisjonelle trafikk- og sidevisningstall er ikke lenger strategisk styrende, ettersom stadig mer av informasjonen vår blir brukt og gjenbrukt gjennom KI-tjenester. I stedet prioriterer vi måleparametere som viser hvor godt vi når brukerne der de faktisk søker – særlig gjennom KI-genererte svar.

Derfor har synlighet i KI-tjenester og domeneautoritet blitt sentrale styringsindikatorer. Høy domeneautoritet reflekterer at Patentstyret oppfattes som en troverdig kilde, noe som er avgjørende for samfunnsoppdraget vårt: å sikre at brukere får korrekt og forståelig IPR-informasjon. Den sterke varemerkesynligheten vår i KI-tjenester (90,7 %) og en domeneautoritet som ligger stabilt på et høyt nivå (rundt 34), viser at innholdsarbeidet gir resultater – og at vi er godt posisjonert i et landskap der kunstig intelligens i økende grad er inngangsporten til kunnskap.

Måletallene til nettsidene brukes primært til å forstå hvordan nettsiden brukes, og hvor godt innhold og veiledning treffer brukernes behov. Adferd, engasjement og fullføringer vil være viktigere enn rene besøkstall. Samtidig så vi en stor

vekst i antall besøk til nettsidene i 2025, med en økning på hele 66 % (fra 26 800 til 44 500 besøk). Dette tyder på økt kjennskap, bedre synlighet og en mer effektiv publikumstjeneste.

På grunn av nye EKOM-regler måler vi nå kun brukere som samtykker til cookies. Dette gir lavere besøkstall, men mer presise data om brukeradferd. Selv om det totale antallet målte besøk er lavere, viser data at brukerne som samtykker, har høyere aktivitet, økt engasjement og fullfører flere handlinger. Dette indikerer en klar forbedring i kvalitet og brukeropplevelse.

Måling av kundetilfredsheten med nettsidene holder et høyt nivå på tvers av fagfelt, og særlig patentområdet viser en positiv utvikling. Dette bekrefter at innsatsen i 2025 har gitt effekt – både i brukeropplevelse, synlighet og kvalitet.

Arbeidet i 2025 har lagt et solid grunnlag for å møte en fremtid der KI blir en dominerende inngang til informasjon. Vi står sterkere som kunnskapskilde, og nettsidene våre er bedre rustet til å sørge for at norske bedrifter og innovatører tar informerte valg om immaterielle rettigheter.

Utvikling av organisasjonen og bruk av ny teknologi

Det største potensialet innenfor teknologi og utvikling i Patentstyret er knyttet til digitalisering og automatisering. Vår satsing på digitalisering er viktig både for å være en tydelig kunnskapsleverandør og for å videreutvikle en kunde- og brukerrettet og effektiv etat. Vi i tar i bruk nye arbeidsformer og ny teknologi der det gir nytte for virksomheten og våre brukere.

I 2025 fortsatte Patentstyret å modernisere arbeidsmåter, tjenester og interne prosesser for å svare på økte forventninger fra kunder og samfunnet. Våre tjenester skal være brukervennlige og forenkle hverdagen for brukerne våre, og samtidig gi økt verdi for næringsliv og samfunn. Digitalisering, datadrevet utvikling og sikker innføring av nye teknologier, og særlig trygg bruk av kunstig intelligens, var viktige satsingsområder.

Digitalisering av tjenester og prosesser

Patentstyret har videreført arbeidet med å forbedre de digitale søknadsprosessene, styrke kundenes selvbetjeningsmuligheter og forenkle kunde- og brukerreisen. I løpet av året har vi gjort betydelige fremskritt med å utvikle blant annet bedre betalingsløsninger og fullført arbeidet med å implementere nye skjemaer i Altinn. Disse tiltakene har samlet gitt økt kunde- og brukervennlighet, og samtidig redusert behovet for manuell støtte. Nettsidene og øvrige kommunikasjonskanaler og -måter er også videreutviklet for å styrke formidlingen av kunnskap om immaterielle rettigheter.

Vi har dessuten arbeidet med å forbedre datakvaliteten og gjøre data mer tilgjengelig for eksterne brukere, blant annet gjennom tilgjengeliggjøring og utvikling av åpne data via datanorge.no i form av APIer. Innhenting av innsikt til bruk i rapportering og analyse er påbegynt ved bruk av en annen teknisk plattform. Dette er et viktig bidrag for å støtte oppunder effektiv drift og utvikling.

Åpne data

Patentstyret har etablert åpne data(sett) via datanorge.no for patent, varemerke og design for å gjøre rettigheter lett tilgjengelig i tråd med Digitaliseringsrundskrivet og kundebehov. Dataene tilbys via en ny API-plattform for å legge til rette for effektivisering, innovasjon og bedre tjenester i offentlig sektor og næringslivet. Trafikktall per 21. januar 2026 for de siste tre måneder (eller siste del av 2025) viser høy bruk med 7,64 millioner oppslag på mest brukte endepunkt, og vi forventer vekst i trafikken fremover.

Automatisering og effektivisering

Vi har gjennomført flere tiltak for å redusere manuelle oppgaver og effektivisere administrative prosesser. Tiltakene gjelder blant annet forbedret dokumentflyt, bedre avviksbehandling, enklere rapportering og mer effektive støtteprosesser. Samlet har dette redusert tidsforbruket i flere enheter og frigjort kapasitet til andre oppgaver.

Innen saksbehandling har vi styrket samhandlingen mellom utviklingsmiljøer og fagavdelinger, og videreutviklet arbeidsflater og støttesystemer. Dette har ført til færre feil, økt stabilitet og mer effektiv arbeidsflyt.

Patentstyret har gjennomført en omfattende analyse for å vurdere fagsystemets infrastruktur på lang sikt. Analysen viser også i hvilken grad systemet bør skiftes ut i sin helhet, eller moderniseres trinnvis. Målet med arbeidet er å gjennomføre tiltak som reduserer risikoen og begrenser belastningen på framtidige budsjetter, samtidig som vi holder nødvendige investeringer på et lavest mulig nivå.

Trygg og effektiv bruk av kunstig intelligens

I 2025 gikk Patentstyret fra å eksperimentere til å innføre kunstig intelligens (KI) mer systematisk i saksbehandling, analysearbeid og administrasjon. Arbeidet bygger på føringer gitt i tildelingsbrevet og den årlige virksomhetsplanen, som understreker behovet for å utvikle organisasjonen videre og modernisere saksbehandlingen ved hjelp av ny teknologi. Vi la vekt på sikre metoder, tydelige rammer og pilotprosjekter som møter reelle behov.

PatGPT – videreutvikling av intern KI-plattform

PatGPT er et internt navn på Patentstyrets interne KI-plattform. Gjennom året utviklet vi plattformen til en sikker, modulær og skalerbar KI-infrastruktur som støtter flere arbeidsprosesser. Vi etablerte produksjons- og testmiljøer, som ble innlemmet med datakilder for å gi mer relevante og kvalitetssikrede svar. Plattformen ble utvidet med funksjoner for informasjonsgjenfinning, tekstanalyse, strukturerte søk og støtteskriving relevant for saksbehandling. Vi testet modulene i relevante fagmiljøer, og særlig innenfor varemerke. Av særlig betydning var effektiviseringseffekten av en brevskriveragent på varemerkeområdet.

Erfaringene viser at plattformen gir god prosesstøtte og tidsbesparelse for saksbehandler i de tidlige fasene av saksforberedelse. I tillegg blir informasjonsinnhentingen mer effektiv. Vi ser at plattformen har et stort potensial for å effektivisere saksbehandling og administrasjon ytterligere. Et særlig potensial ser vi på varemerkeområdet.

Generative KI-assistenter i organisasjonen

I 2025 gjennomførte vi pilotprosjekt for bruk av Microsoft Copilot 365 i utvalgte administrative støttefunksjoner og prosesser. Opplevd nytte og realisert effektivisering varierer basert på bruk, opplæring og oppgaver. Pilotprosjektet avdekket gevinster knyttet til tid og kvalitet på utvalgte områder som vil bli fulgt opp videre i 2026.

En intern kartlegging viste også at mange ansatte benytter KI i det daglige, særlig til tekstarbeid, analyse og strukturering av dokumenter. Effektene er tydelige, men bruken viser også behov for bedre opplæring og kvalitetssikring. For å sikre trygg bruk av KI har vi utarbeidet retningslinjer og gjennomført flere opplæringsaktiviteter og delingsarenaer.

I saksbehandlingsøyemed har KI-støttede verktøy vært benyttet i en viss grad allerede. Disse verktøyene bidrar i stadig større grad til mer effektiv informasjonsinnhenting, gransking og formalia-sjekk. Utviklingen de siste årene bidrar særlig til å redusere tid brukt på manuelt informasjonsoppslag og leting for saksbehandlere.

Kompetanseutvikling, arbeidsmiljø og organisasjonsutvikling

En suksessfaktor for vellykket digitalisering, er kontinuerlig kompetanse- og organisasjonsutvikling. I 2025 prioriterte Patentstyret også opplæring i digital samhandling og trygg og effektiv bruk av kunstig intelligens.

Andre områder Patentstyret har ansvar for

Klager på foretaksnavn

Hvis noen mener at et foretak som er registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund, krenker rettighetene deres etter foretaksnavneloven, kan de kreve at vi opphever registreringen gjennom administrativ overprøving. De fleste kravene gjelder at noen mener et registrert foretaksnavn kan forveksles med en eldre rettighet til et varemerke eller foretaksnavn, og at foretaksnavnet derfor er registrert i strid med foretaksnavneloven. Patentstyret mottok 28 krav om administrativ overprøving av registrerte foretaksnavn i 2025. Vi avgjorde 20 krav i 2025.

Representere Norge i internasjonale møter på immaterialrettsområdet

Patentstyret representerer Norge i flere internasjonale møter om immaterialrett. Før møtene avklarer vi norske posisjoner med ansvarlige departementer. Vi rapporterer til departementene i saker som er viktige. Patentstyret bidrar også

i regelverksarbeid for industrielle rettigheter og støtter departementene i spørsmål om immaterielle rettigheter (IPR).

I 2025 representerte Patentstyret Norge på generalforsamlingene i Verdensorganisasjonen for immaterialrett (WIPO) og i underliggende komiteer som arbeider med industrielt rettsvern. Patentstyret deltar jevnlig i faste komiteer som blant annet arbeider med - klassifisering av oppfinnelser, som brukes når vi gransker nye patentsøknader - klassifisering av varer og tjenester, som brukes i søknader om varemerkebeskyttelse - patentlovkomiteen - varemerke- og designkomiteen - komiteer for de internasjonale søknadsordningene for patent, varemerke og design

Patentstyret representerer Norge i forvaltningsrådet i Den europeiske patentorganisasjonen (EPO) og i underliggende komiteer. I 2025 deltok Patentstyret i møter i forvaltningsrådet, budsjett- og finanskomiteen, patentlovkomiteen og teknisk/operasjonell komité. Samarbeidet mellom EPO og medlemslandene i de faste komiteene er supplert av et omfattende samarbeid i det europeiske patentnettverket (European Patent Network, EPN).

Patentstyret deltar aktivt i møter i Den europeiske unions immaterialrettsmyndighet (EUIPO) og i EUIPOs tilpasningsprogram. I programmet samarbeider landene om å gjøre saksbehandlingspraksisen i EUIPO og i de europeiske varemerke- og designmyndighetene mer helhetlig. EUIPO har også ansvar for observatoriet mot inngrep i immaterielle rettigheter. Patentstyret deltar i møtene i observatoriet og deler informasjon i myndighetsnettverket og på nettsiden velgekte.no.

Patentstyret deltok også i 2025 i EFTA-/EØS-arbeidet på området industrielt rettsvern. Vi deltok i møter i spesialutvalget for immaterialrett og i arbeidsgruppen for immaterialrett i Brussel, som møter EU-kommisjonen. I enkelte tilfeller deltok vi også i EU-kommisjonens arbeidsgruppe for IPR-regelverk (GIPP). Etter anmodning fra Nærings- og fiskeridepartementet deltok Patentstyret både i forberedelsene og i delegasjonen i flere forhandlingsrunder om frihandelsavtaler i EFTA-regi. Forhandlingene gjaldt særskilte vedlegg om vern av immaterielle rettigheter med Malaysia, Mercosur, Thailand og Vietnam.

Patentdata som strategisk verktøy

De siste årene har vi analysert patentdata for ulike fagområder, både på eget initiativ og etter forespørsler fra internasjonale kunder gjennom NPI. I 2025 merket vi en økende interesse fra norske aktører. På forespørsel fra Norges forskningsråd (NFR) og deres samarbeidspartnere analyserte vi patentdata innen kvanteteknologi, som en del av deres kartlegging av dette feltet. Dette samarbeidet vil fortsette utover 2026, når NFR ønsker å gå mer i dybden på utvalgte områder innen kvanteteknologi. Flere betydningsfulle aktører har også uttrykt interesse for å bruke patentdata til å kartlegge ulike fagområder og næringer i Norge.

Om oppdrag og forundersøkelser

Patentstyret utfører timebetalte søk som vi kaller oppdrag og forundersøkelser. I disse oppdragene lager vi en søkerapport på bestilling fra kunden. Patentstyret har tilgang til unike søkeverktøy og databaser, og vi hjelper kundene med å finne relevant informasjon i nasjonale og internasjonale registre over registrerte industrielle rettigheter og i andre kilder etter avtale med oppdragsgiver.

Patentstyret utførte til sammen 536 oppdrag og forundersøkelser i 2025. Det er en nedgang fra de to foregående årene, med henholdsvis 615 i 2024 og 837 i 2023.

På patentområdet gikk antall oppdrag ned fra 185 i 2023 til 155 i 2024. I 2025 utførte vi 157 oppdrag. Dialogsøk er fortsatt den typen patentoppdrag vi utfører mest av. Privatpersoner, små og mellomstore bedrifter og gründere er en økende kundegruppe på dette området. Fullmektiger og andre byråer er kundegruppen som fikk utført flest patentoppdrag per kunde.

Den største nedgangen i antall forundersøkelser var på varemerkeområdet. I 2025 utførte vi 376 forundersøkelser, sammenlignet med 456 i 2024 og 646 i 2023. Fullmektiger er den største kundegruppen, med om lag 90 % av omsetningen for forundersøkelser på varemerke. Nedgangen skyldes først og fremst bedre verktøy og at fullmektiger i større grad gjør forundersøkelser selv, eller velger andre leverandører enn Patentstyret. Små og mellomstore bedrifter bruker tjenesten i mindre grad og søker heller direkte om vare-

merkeregistrering. Antall forundersøkelser innen design er svært lavt (3).

Vi har endret de administrative rutinene for forundersøkelser på varemerke i 2025, og er i ferd med å endre det samme for patentoppdrag. Målet er å effektivisere arbeidet. Vi har også oppdatert informasjonen på nettsidene, inkludert eksempler på oppdragstyper. Vi har særlig løftet fram patentoppdrag og spisset informasjonen mot utvalgte kundegrupper, for å øke antall oppdrag.

Nordisk Patentinstitutt (NPI)

Norge er partner i Nordisk Patentinstitutt sammen med Danmark og Island. NPI har to hovedaktiviteter:

- behandling av PCT-søknader som et av PCT-organene i WIPO
- timebetalte oppdrag med søk i patentlitteratur og andre informasjonskilder for internasjonalt næringsliv

NPI har en egen stab som har ansvar for administrasjon, salg og kontakt med WIPO. Saksbehandlere i Patent- og Varemærkestyrelsen (PVS) i Danmark og Patentstyret i Norge utfører oppdrag, gransking og IPR-faglig harmonisering og kvalitetssikring på vegne av NPI. NPI behandler PCT-søknader fra norske, danske og islandske søkere. De fleste PCT-søknadene Patentstyret behandler, kommer fra norske virksomheter som vil sikre teknologien sin i eksportmarkeder. NPI fungerer dermed etter formålet, som er å

Tabell 15: NPI-regnskap

NPI-regnskap	*2025*
BS	4 326 828
PCT	600 630
Sum NPI-inntekter	**4 927 458**
PCT	
Saksbehandlerkostnader (1-1000)	2 307 568
Databehandlerkostnader (andel variable)	11 607
Andre kostnader:	
50 % av "NPI annet N08"	43 695
50 % av seksjon 510	3 141
BS	
Saksbehandlerkostnader (3-1001)	2 987 039
Databasekostnader (andel faste + andel variable)	212 404
Andre kostnader:	
50 % av "NPI annet N08"	43 695
50 % av seksjon 510	3 141
Overhead	280 309
Sum NPI-kostnader	**5 892 598**
Resultat	**-965 140**

levere tjenester av god kvalitet som et «lokalt» PCT-organ.

NPI utfører også timebetalte oppdrag med søk i patentlitteratur og andre informasjonskilder for internasjonalt næringsliv. Dette tilsvarer de nasjonale oppdragene Patentstyret utfører. Den største kundegruppen er europeiske advokatfirmaer, men NPI leverer også mye til europeiske konsern. Vi leverer også til advokatfirmaer og konsern i USA. NPI er internasjonalt kjent som en leverandør med høy kvalitet.

Behandlingen av PCT-søknader og NPI-oppdrag er faglig svært lik behandlingen av nasjonale patentsøknader og oppdrag. Det gir stor synergieffekt med oppgavene Patentstyret utfører som nasjonal myndighet. Patentstyret utfører internasjonale oppdrag på tekniske fagområder med lite norsk aktivitet. Patentstyret skal etter loven kunne behandle patentsøknader til Norge innen alle tekniske fagfelt. De internasjonale oppdragene bidrar derfor til å sikre faglig kvalitet på alle fagområder. Arbeidet for internasjonalt næringsliv gir i tillegg Patentstyret viktig erfaring og kunnskap om søkestrategi, kundeoppfølging og hvordan internasjonalt næringsliv bruker patenter og patentinformasjon i forretningsstrategien. Denne erfaringen kommer også norsk næringsliv til gode gjennom informasjonsarbeidet vårt.

PCT-søknader – internasjonal fase

I 2025 mottok Patentstyret 67 PCT-søknader gjennom NPI, mot 109 i 2024. Behandling av PCT-søknader for NPI er en del av oppgavene til Patentstyret. I motsetning til behandlingen av nasjonale patentsaker er behandlingen av PCT-søknader underfinansiert. Årsaken er at søknadsgebyrene, som WIPO fastsetter, ikke dekker de faktiske kostnadene ved saksbehandlingen. Det økonomiske resultatet for PCT viser derfor et underskudd på kr 1 765 381 for 2025.

Tabell 16: NPI-regnskap pr. produkt

Resultat pr. produkt	*2025*
NPI	
Inntekt	4 326 828
Saksbehandlerkostnader	-2 987 039
Databasekostnader	-212 404
Administrative kostnader	-46 836
Overhead	-280 309
Resultat BS	**800 241**
PCT	
Inntekt	600 630
Saksbehandlerkostnader	-2 307 568
Databasekdostnader	-11 607
Administrative kostnader	-46 836
Resultat PCT	**-1 765 381**

Søkeoppdrag for internasjonale kunder

I 2025 hadde Patentstyret inntekter på kr 4 927 458 fra NPI-oppdrag som er tilnærmet likt som inntektene for 2024. Det økonomiske resultatet for NPI-oppdrag viser et overskudd på kr 800 241 for 2025, mot kr 451 567 i 2024.

Myndighetsnettverk mot inngrep i immaterialrettigheter og nettsiden velgekte.no

Inngrep i immaterialrettigheter, som varemerkeforfalskning og piratkopiering, berører mange samfunnsområder. Myndighetsnettverk mot inngrep i immaterialrettigheter ble etablert i 2015 for å sikre koordinasjon på tvers av ulike

myndigheters fagområder for blant annet å øke bevissthet og kunnskap om temaet, samt å ta felles initiativ til forebyggende og opplysende arbeid med mål om å bekjempe problemet.

Patentstyret har sekretariatsfunksjonen for nettverket og samarbeider med de andre myndighetene om å gjennomføre bevistgjøringstiltak omkring piratkopiering og varemerkeforfalskning, samt bistå hverandre og dele informasjon på området.

Det ble holdt én samling i nettverket i 2025. Patentstyret har for øvrig fulgt den internasjonale utviklingen på området, blant annet gjennom deltakelse i WIPO-komiteen Advisory Committee on Enforcement (ACE) og The European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights (EU-Observatoriet).

Nettstedet velgekte.no gir informasjon om varemerkeforfalskning og piratkopiering fra offentlige myndigheter. Patentstyret har holdt velgekte.no oppdatert i 2025, og benyttet nettstedet aktivt som landingsside under periodene med bevisstgjøringskampanjer

Velgekte.no er en informasjonsside om varemerkeforfalskning og piratkopiering. På siden finner forbrukeren råd og tips om hvordan velge ekte når man handler. Patentstyret har holdt velgekte.no oppdatert i 2025, og benyttet nettstedet aktivt som landingsside under periodene med bevisstgjøringskampanjer. Et annet mål for Patentstyret i 2025 har vært å fortsette å formidle funnene fra den landsrepresentative undersøkelsen «Holdninger, forståelse og atferd til falske varer, og til bruk av ulovlige strømme- og nedlastingstjenester som tilbyr opphavsrettslig beskyttet materiale.»

Når det gjelder opplysningsarbeid og bevisstgjøring blant forbrukere, deltok Patentstyret på arrangementet «Oslo havnelangs» sammen med Tolletaten og Mattilsynet

Tilsynsmyndighet for kollektiv rettighetsforvaltning/godkjenning av avtalelisensutløsende organisasjoner

I henhold til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter er Patentstyret tilsynsmyndighet for organisasjoner og enheter som kollektiv forvalter opphavsrett og nærstående rettigheter, inkludert medlemsorganisasjoner av en kollektiv forvaltningsorganisasjon som fordeler og utbetaler rettighetsvederlag.

Patentstyret er også godkjenningsorgan for organisasjoner som søker om å inngå avtale med avtalelisensvirkning etter åndsverkloven.

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter gjennomfører EU-direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning i norsk rett og skal styrke rettighetshavernes stilling der de har overlatt forvaltningen av sine rettigheter til en kollektiv forvaltningsorganisasjon, sikre brukere av opphavsrettigheter samt forenkle lisensiering av musikkrettigheter for flere territorier.

Organisasjoner som driver aktivitet som omfattes av tilsynet, har plikt til å registrere seg hos Patentstyret. Per 31. desember 2025 besto Patentstyrets register av 43 registrerte organisasjoner og enheter.

Gjennom tilsynsrollen skal Patentstyret føre tilsyn med at lovens bestemmelser overholdes og at rettigheter blir forvaltet på en effektiv, betryggende og åpen måte. Patentstyret kan gi organisasjoner pålegg om retting, overtredelsesgebyr samt tvangsmulkt, og prioriterer selv sitt arbeid. Klagenemnda for mediesaker (Medieklagenemnda) er klageinstans for avgjørelser fattet av Patentstyret.

Patentstyret mottok flere klager og henvendelser fra rettighetshavere og øvrige i 2025, og gjennomførte møter med flere organisasjoner samt bl.a. Kulturdepartementet og Medieklagenemnda.

Patentstyret deltok på europeisk møte for nasjonale tilsynsmyndigheter i Budapest og i ekspertgruppe i EU-kommisjonen.

På avtalelisensområdet behandlet Patentstyret to søknader i 2025. Medieklagenemnda behandlet én klagesak vedrørende en avtalelisenssøknad i 2024, som ble sendt tilbake til Patentstyret for ny behandling. Denne ble behandlet på nytt i 2025.

Del 4

Styring og kontroll i virksomheten

Vurdering av styring og kontroll

Patentstyret bruker mål- og resultatstyring som et grunnleggende styringsprinsipp. De fastsatte målene og resultatkravene for 2025 ble i stor grad nådd. Vi vurderer gjennomføringsgraden for oppdragene i tildelingsbrevet som god. Aktiviteten i etaten har samlet sett holdt seg på et høyt nivå, som ved tidligere år.

God internkontroll og risikostyring er en integrert del av virksomhetsstyringen. Dette skal sikre måloppnåelse, effektiv drift, økonomiforvaltning og at Patentstyret følger lover og regler. Vi følger opp hvordan Patentstyret behandler patent-, varemerke- og designsøknader, og gjennomfører aktiviteter i rollen som kompetansesenter for immaterielle rettigheter. Oppfølgingen skjer gjennom et kvalitetsstyringssystem. Patentstyret er sertifisert etter ISO 9001:2015.

I tillegg har vi etablert internkontroll for innkjøp og økonomi, sikkerhet, graderte patenter og HMS-området (helse, miljø og sikkerhet). Vi bruker også kundeundersøkelser og dialog med brukerne jevnlig for å forbedre og tilpasse tjenestene våre til behovene til de ulike målgruppene.

Sikkerhet og beredskap

Trusselaktører utvikler stadig nye angrepsmetoder. Patentstyret arbeider systematisk for å videreutvikle og styrke sikkerhetstiltakene i virksomheten. Å holde verdiene våre trygge er et kontinuerlig arbeid. Angripere trenger bare én vei inn, mens vi må beskytte oss helhetlig og i flere lag, med flere barrierer. I 2025 har vi blant annet sett angrep mot tredjepartsleverandører. Cyberoperasjoner rammer nå nær sagt alle sektorer, i en sikkerhetspolitisk situasjon som blir stadig mer uforutsigbar.

Arbeidet med å styrke og opprettholde sikkerheten i Patentstyret er forankret i Ledelsens sikkerhetsforum (LSF). LSF har en sentral rolle i sikkerhetsstyringen og rapporterer jevnlig til ledelsen. Forumet har også det overordnede ansvaret for virksomhetens kontinuitetsplan og løpende vurderinger av risiko knyttet til sikkerhet og personvern. Den geopolitiske sikkerhetssituasjonen skjerpes, og risikoen for uønskede hendelser øker. Patentstyret vil derfor styrke sikkerhetsarbeidet videre fremover.

Sikkerheten bygger på anerkjente rammeverk, blant annet NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet og relevante internasjonale standarder. Rammeverkene gir føringer for hvilke tiltak vi prioriterer, og hvordan vi videreutvikler modenhet og kompetansenivå. Dette gir en strukturert, dokumenterbar og målrettet forbedring av sikkerhetsnivået over tid, tilpasset virksomhetens risikobilde og trusselutviklingen.

I 2025 har Patentstyret, i tråd med tidligere prioriteringer, fortsatt å styrke kapasiteten til å oppdage og håndtere uønskede hendelser. Vi gjør dette gjennom systematisk arbeid internt og tett samarbeid med ekstern sikkerhetspartner, som leverer deteksjon (oppdagelse), varsling og hendelseshåndtering.

I 2025 etablerte Patentstyret et nytt og mer helhetlig system for å håndtere og lukke sårbarheter. Systemet omfatter også tiltak i nettverket og infrastrukturen vår.

Arbeidet har ført til en bred satsing på identitetsforvaltning, tilgangsstyring og autentisering. Patentstyret viderefører satsingen med en rekke nye tiltak i 2026, inkludert innføre passordhvelv, oppdaterte passordregler, gjennomgang av brukerkontoer, tilganger og passordlister, og etablerer nye løsninger for sikker og kontrollert administrasjon av service- og administratorkontoer.

Patentstyret gjennomførte i 2025 en beredskapsøvelse for kriseledelsen, stedfortredere og utvalgte ressurspersoner. Målet var å øke kunnskapen om et anerkjent teoretisk rammeverk for operativ beslutningstaking samt skape felles forståelse for arbeidsprosessene i beredskapsrommet.

I øvelsen trente vi på nivådelt krise- og beredskapsledelse, prosessledelse og beredskapsledelse. Øvelsen belyste også sammenhengen mellom systematisk risikostyring, dimensjonering av beredskap og utøvelse av kriseledelse. Tiltaket bidrar til at vi styrker organisasjonens beredskapsevne.

Bevisstgjøring, opplæring og sikkerhetskultur krever kontinuerlig oppfølging. Patentstyret gjennomfører derfor hvert år et obligatorisk opplæringsprogram som går over flere måneder. I tillegg gjennomfører vi phishing-simuleringer (test av falske e-poster som skal avdekke sårbar-

het for svindel) og holder jevnlig presentasjoner i relevante fora internt i organisasjonen.

Vi styrker og videreutvikler sikkerhetsarbeidet løpende, og vurderer fortløpende flere tiltak for å sikre nødvendig robusthet over tid.

Graderte patent

Patentstyret er omfattet av sikkerhetsloven fordi vi håndterer graderte patenter. Vi har ikke registrert uønskede hendelser i 2025. De fysiske arkivene er flyttet. Aktiviteten er på et lavt nivå, men vi har økt oppmerksomheten på området som følge av trusselsituasjonen. I 2025 har Patentstyret samarbeidet med Forsvarets forskningsinstitutt, Nasjonal sikkerhetsmyndighet og Forsvarsdepartementet om å revidere arbeidsfordelingen og rutinebeskrivelser mellom partene.

Grønn omstilling og bærekraft

Patentstyrets arbeid med klima, natur og bærekraft er forankret i virksomhetens strategi og i styringssignalene fra Nærings- og fiskeridepartementet. Patentstyret er sertifisert som Miljøfyrtårn, og rapporterer årlig på klimagassutslipp og andre parameter for natur, miljø og bærekraft.

Virksomheten har videreført og styrket det systematiske arbeidet med å redusere eget klimaavtrykk. Vi innlemmer klimahensyn i strategiprosesser og bruker offentlige anskaffelser til å fremme ansvarlige leveranser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning.

Figur 12: FNs bærekraftsmål 8 og 12

Patentstyret følger SOA Bærekraft-ordningen og kan vise til at over halvparten av de viktigste leverandørene er sertifiserte innen Miljøfyrtårn, ISO 14001 eller EMAS. Dette bidrar til å motvirke arbeidslivskriminalitet og støtter bærekraftsmål 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst og bærekraftsmål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon.

Patentstyret har tydeliggjort ansvaret gjennom skriftlige rutiner som innkjøpsansvarlig og avtaleeiere kjenner til. Ved kjøp av tjenester vurderer vi om anskaffelsen gjelder bransjer med høy risiko for arbeidslivskriminalitet.

Rutinene for å motvirke arbeidslivskriminalitet omfatter alle faser av anskaffelsesprosessen, fra planlegging og konkurransegjennomføring til oppfølging av valgt leverandør. I kontraktsperioden kontrollerer vi relevant dokumentasjon fra leverandørene i tråd med regelverket.

I 2025 kontrollerte vi særlig lønn, arbeidsavtaler og arbeidstid etter våre rutiner. Patentstyret avdekket ingen forhold knyttet til arbeidslivskriminalitet i 2025. Kravene våre til underleverandører bidro også til å nå bærekraftsmål 8 og 12.

Som fagmyndighet har Patentstyret også en rolle i å støtte innovasjon som bidrar til det grønne skiftet. De siste årene er det dokumentert økt etterspørsel etter teknologi som muliggjør bærekraft, og IPR-systemet fungerer som en tilrettelegger. Patentstyret har likevel i begrenset grad utviklet nye tjenester som direkte fremmer grønn teknologi.

Patentstyret flyttet inn i nye lokaler i Valle Vision i august 2024. Flyttingen har gitt store økonomiske og miljømessige gevinster. Driftskostnadene er betydelig redusert, og energiforbruket har gått ned fra 208 kWh/m² til 139 kWh/m² (pr. 31.12.2024). Gevinstene er et resultat av blant annet at vi har redusert leiearealet med over 50 %, og at lokalene er BREEAM Excellent-sertifisert (miljøsertifisering for bygg). I tillegg var gjenbruksgraden høy i forbindelse med flyttingen, og vi tilrettelegger for digitale møteformer og -plasser i større grad på tvers av våre oppgaver og aktivitetsområder.

Vi forventer at energiforbruket har falt ytterligere i 2025. Disse tallene foreligger ikke per dags dato. Økt digitalisering og automatisering har også hatt en vesentlig effekt. Tiltakene gir både direkte og indirekte positiv påvirkning på natur og arealbruk.

Vi gjennomførte en dobbel vesentlighetsanalyse våren 2025, og hensyntar helårseffekt av nye lokaler ved utarbeidelse av ny miljøpolicy og tilhørende klima- og bærekraftstiltak.

Likestilling, mangfold og inkluderingsdugnad

Patentstyret videreførte i 2025 det systematiske arbeidet med likestilling og mangfold. Målet er å gi alle like muligheter og motvirke diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet, alder eller nedsatt funksjonsevne.

Som en del av arbeidet gjennomfører vi årlige arbeidsmiljøundersøkelser. Resultatene fra undersøkelsen i 2025 gir ingen indikasjoner på diskriminering.

Kvinner utgjør 54,3 % av de ansatte i Patentstyret. Vi har høyest kvinneandel blant seniorkonsulenter, rådgivere og seniorrådgivere. Blant ledere er kvinneandelen 50 %. Patentstyret oppfyller dermed statens krav om minst 40 % representasjon av hvert kjønn i lederstillinger.

Lønnsanalyser viser at gjennomsnittslønnen for menn er noe høyere enn for kvinner i de fleste stillingskoder. Dette følger Patentstyret særlig opp i de lokale lønnsforhandlingene. Vi ber lederne vurdere om eventuelle lønnsforskjeller kan ha sammenheng med kjønn, og bidra til å rette opp ubegrunnede skjevheter.

Arbeidet i 2025 viser at Patentstyret har et godt grunnlag for likestilling og mangfold. Samtidig ser vi behov for kontinuerlig oppfølging, særlig av lønnsbalansen. Derfor vil vi videreføre og styrke arbeidet med likestilling og inkludering i årene som kommer.

Kjønn og lønn

Tabell 17: Lønn og kjønnsbalanse i Patentstyret fordelt på stillingskoder

Totalt / stillingskoder	*År*	*Kjønnsbalanse*			*Månedslønn*	
		Menn %	**Kvinner %**	**Total (N)**	**Menn Kr**	**Kvinner Kr**
Totalt i Patentstyret	2025	45,8	54,2	256	kr 76 040	kr 69 690
	2024	46,7	53,2	261	kr 69 549	kr 63 584
Direktør	2025		100,0	1		
	2024		100,0	1		
1060 Avdelingsdirektør	2025	80,0	20,01	5	kr 116 514	*
	2024	66,7	33,3	6	kr 106 553	kr 105 997
1211 Seksjonssjef	2025	42,1	57,9	19	kr 95 826	kr 91 531
	2024	47,4	52,6	19	kr 86 982	kr 83 576
1088 Sjefingeniør	2025	56,6	43,4	53	kr 80 443	kr 78 205
	2024	56,1	43,9	57	kr 73 826	kr 71 628
1364 Seniorrådgiver	2025	39,3	60,7	85	kr 76 686	kr 68 781
	2024	37,2	62,8	78	kr 70 838	kr 62 859
1181 Senioringeniør	2025	68,8	31,2	16	kr 73 956	kr 71 170
	2024	66,7	33,3	18	kr 66 540	kr 65 533
1434 Rådgiver	2025	31,9	68,1	47	kr 64 007	kr 59 115
	2024	36,7	63,3	49	kr 57 977	kr 54 026
1087 Overingeniør	2025	83,3	16,7	7	kr 63 837	*
	2024	83,3	16,7	6	kr 59 388	*
1085 Avdelingsingeniør	2025	100,0		1	*	
	2024	100,0		3	kr 51 944	*
1408 Førstekonsulent	2025	40,0	60,0	5	kr 53 622	kr 52 680
	2024	75,0	25,0	4	kr 49 776	*
1363 Seniorkonsulent	2025	41,1	58,9	17	kr 56 634	kr 58 123
	2024	35,0	65,0	20	kr 51 753	kr 52 643

** Der det vises stjerne i kolonnen for gjennomsnittlig månedslønn er det kun én person i gruppen. Lønn oppgis derfor ikke.*

Kjønn, arbeidstid og fravær

Tabell 18: Deltid, ansettelseform og fravær i Patentstyret

	Antall ansatte	*Deltid*		*Midlertidig ansettelse*		*Foreldrepermisjon*		*Legemeldt sykefravær*		*Egenmeldt sykefravær*	
År	**Tot. (N)**	**% av M**	**% av K**	**% av M**	**% av K**	**% av M**	**% av K**	**% av M**	**% av K**	**% av M**	**% av K**
2025	256	0,9	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	7,2	1,3	1,8
2024	261	0,8	4,3	0,0	0,0	0,8	1,4	3,0	9,0	1,4	1,6
2023	248	1,9	6,4	0,0	0,7	0,0	1,4	3,7	5,2	1,6	2,3
2022	255	1,8	4,8	0,9	0	0	0,7	3,2	6,4	1,5	1,9

Deltid menn: Av 117 menn har tre redusert stilling. Av disse har to fått innvilget en viss prosentdel uførepensjon, og er ikke med i beregningen. Det er derfor kun én av tre som blir medregnet i deltid.
Deltid kvinner: Av 139 kvinner har 17 redusert stilling. Av disse har ti fått innvilget en viss prosentdel uførepensjon.

Inkluderingsdugnad

Ved utgangen av 2025 hadde 17,6 % av de ansatte i Patentstyret innvandrerbakgrunn. Med innvandrerbakgrunn mener vi innvandrere født i utlandet og norskfødte med innvandrerforeldre. Tilsvarende andel i 2024 var 16,1 %. Andelen i befolkningen med innvandrerbakgrunn var 21,4 % i 2025.

For å styrke inkluderingen vurderer Patentstyret kvalifiserte søkere med ikke-vestlig bakgrunn eller nedsatt funksjonsevne i avdelinger som ikke når fastsatte mål. Vi lyser også ut alle stillinger på www.inkludi.no, som særlig retter seg mot søkere med annen bakgrunn enn norsk.

I rekrutteringssystemet kan alle søkere oppgi om de har innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. I tråd med inkluderingsdugnaden kaller vi inn minst én kvalifisert søker fra hver kategori til intervju, forutsatt at søkeren oppfyller kravene i utlysningen.

Utviklingen i andelen ansatte med innvandrerbakgrunn, sammen med de systematiske rekrutteringstiltakene, viser at Patentstyret jobber målrettet med inkludering. Dette gir et mer mangfoldig arbeidsmiljø og styrker evnen vår til å tiltrekke oss kompetanse fra hele befolkningen. Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn er likevel lavere enn andelen i befolkningen. Vi viderefører derfor arbeidet med inkludering, med mål om at det etniske mangfoldet i arbeidsstyrken skal være på nivå med mangfoldet i Norge.

I 2025 lyste vi ut åtte stillinger. Totalt mottok vi 567 søknader til de utlyste stillingene. I alle stillingsutlysninger brukte vi statens standardformulering om mangfold. Dette ga ikke ansettelser fra de prioriterte gruppene i 2025. Tallene viser likevel at virksomheten når ut til et mangfold av søkere. I tillegg økte vi andelen ansatte med annen etnisk opprinnelse enn norsk med 1,5 prosentpoeng fra 2024 til 2025.

Vi viderefører arbeidet med inkluderende rekruttering i kommende rekrutteringsprosesser.

Søkere med utenlandsk opprinnelse

85 søkere (15,0 %) krysset av for utenlandsk opprinnelse. Vi kalte inn ni av disse til intervju. Vi vurderte ingen av søkerne som kvalifiserte for de aktuelle stillingene.

Søkere med nedsatt funksjonsevne

11 søkere (1,9 %) krysset av for at de har nedsatt funksjonsevne. Vi innkalte fire av disse til intervju. Vi vurderte ingen av søkerne som kvalifiserte til stillingene.

Søkere med hull i CV

11 søkere (1,19 %) krysset av for hull i CV. Én av disse ble innkalt til intervju, men vi vurderte ikke søkeren som kvalifisert for stillingen.

Lærlinger

Patentstyret rekrutterte to lærlinger fra 1. september 2024. Begge var tilknyttet området kommunikasjon og kunnskap og opplæringskontoret OK Stat. Den ene lærlingen hadde fagbrevsløp i mediedesignfaget, og den andre i innholdsproduksjonsfaget.

Lærekontraktene hadde en varighet på to år. Begge lærlingene valgte å avslutte læretiden høsten 2025. Patentstyret har derfor ingen lærlinger per i dag.

Praksisplass for studenter

Patentstyret tilbyr praksisplass for studenter etter forespørsel fra Universitetet i Oslo, Det juridiske fakultet. Vi mottok ingen forespørsler og gjennomførte derfor ingen praksisopphold gjennom ordningen i 2025.

Antall ansatte i sentralforvaltningen

Ved utgangen av 2025 hadde Patentstyret 256 medarbeidere. Tallet inkluderer tre medarbeidere som er midlertidig utplassert til EPO (European Patent Office) på såkalt secondment.

Dette tilsvarer 248,0 årsverk, jf. definisjonen av utførte årsverk i PM-2019-13. Vi har ikke tatt med de tre utplasserte medarbeiderne i beregningen av årsverk, fordi de arbeider hos EPO i en periode på over tre år.

Sykefravær

Virksomheten har mål om 95 % tilstedeværelse, og vi følger derfor sykefraværet tett. I 2024 og 2025 var det totale sykefraværet henholdsvis 7,3 % og 7,4 %.

Tabell 19: Sykefravær

Sykefravær	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Egenmeldt	1,7 %	2,0 %	1,5 %	1,6 %
Legemeldt	4,9 %	4,4 %	5,8 %	5,8 %
Totalt	6,6 %	6,4 %	7,3 %	7,4 %

Vi nådde dermed ikke målet om 95 % tilstedeværelse. Det legemeldte sykefraværet var 5,8 % begge år. Det egenmeldte sykefraværet økte noe, fra 1,5 % i 2024 til 1,6 % i 2025.

Redusere konsulentbruken

Samlet beløp for Patentstyrets bruk av konsulenttjenester var kr 23 078 114 i 2025, mot kr 22 653 304 i 2024. Dette er kun en liten økning på 1,8 % som er mindre enn generell prisøkning.

Patentstyret brukte i 2025 kr 1 130 83 på kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen.

Regjeringens fellesføringer presiserer at virksomhetene skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å utnytte interne ressurser. Patentstyret skal så langt det er mulig benytte interne ressurser. Kjøp av konsulenttjenester skal være et resultat av behov for spisskompetanse det ikke er hensiktsmessig å ansette permanent. Patentstyret kjøper i hovedsak konsulentstøtte innenfor IKT-utvikling og vedlikehold, med bakgrunn i komplekse IKT-system som krever spesialkompetanse.

Ser en dette i sammenheng med et ønske om at Patentstyret skal holde tritt innenfor digitalisering, er dette en naturlig utvikling. Bruken av konsulenttjenester innenfor IKT og programvare bidrar til å sikre en vellykket, effektiv og helehetlig transformasjon av tjenestene til organisasjonen i samsvar med prinsippa om digitalisering av offentlig sektor.

Konsulenttjenester i forbindelse med rekruttering, støtte til komplekse juridiske spørsmål, implementering av statlige regnskapsstandarder (SRS) og støtte til enkelte innkjøp ble også benyttet i 2025.

Del 5
Vurdering av framtidsutsikter

Framtidsutsikter og prioriteringer for 2026

Den sikkerhetspolitiske situasjonen, økt teknologisk konkurranse, rask utvikling innen kunstig intelligens og grønn og digital omstilling gjør immaterielle rettigheter viktigere enn før. For norske virksomheter handler god håndtering av immaterielle verdier i økende grad om konkurransekraft, verdiskaping og strategisk kontroll over teknologi og kunnskap. Dette forsterker også betydningen av Patentstyrets samfunnsoppdrag.

Patentstyret går inn i 2026 med en oppdatert målstruktur fra Nærings- og fiskeridepartementet. Vi skal bidra til samfunnsøkonomisk lønnsom innovasjon og verdiskaping gjennom effektive, pålitelige og tilgjengelige tjenester knyttet til industrielle rettigheter.

Den økte søknadsinngangen i 2025 ser ut til å fortsette i 2026. Særlig på patentområdet kan dette gjøre det krevende å overholde behandlingsfrister på enkelte fagfelt. I 2026 vil vi derfor prioritere tiltak som effektiviserer søknadsbehandlingen og samtidig sikrer god kvalitet. Målet er å redusere saksbehandlingstidene på alle rettighetsområder gjennom økt bruk av kunstig intelligens og digitalisering. Dette arbeidet vil få økt oppmerksomhet i 2026. Vi skal bruke ressursene mer målrettet og styre tydeligere etter effekt og resultater.

Vi vil styrke kompetansen om immaterielle rettigheter i næringslivet gjennom mer målrettet kunnskapsformidling og tettere samarbeid med relevante aktører i næringsliv og virkemiddelapparat. Samtidig videreutvikler vi en enklere kundereise, bedre digitale løsninger og en ny dataplattform som gir bedre tilgang til IP- og styringsdata.

Sikkerhet og beredskap, modernisering av IKT-systemer og videreutvikling av organisasjon og kompetanse er sentrale forutsetninger for å lykkes.

Med disse prioriteringene skal Patentstyret i 2026 være en kompetent og kundeorientert myndighet som bidrar til å styrke norsk konkurransekraft gjennom bedre bruk av immaterielle verdier.

Del 6
Årsregnskap

Ledelseskommentarer – forklaringer til regnskapet

1. Hovedtall for inntekter og utgifter

Patentstyrets samlede inntekter i 2025 utgjorde kr 374 662 901, som er 1,1 % høyere enn den salderte inntektsbevilgningen på kr 370 431 000. Resultatet ligger innenfor normalavviket for prognosemodellen (om lag ±5 %).

Samlede utgifter (post 01–25) utgjorde kr 363 095 243, mot tilgjengelige midler på kr 380 480 000. Dette gir en mindreutgift på kr 17 384 757, som er søkt overført til 2026.

Sykepenger og øvrige refusjoner utgjorde kr 10 982 218.

2. Inntekter – avvik og forklaringer

Inntekt av informasjonstjenester (kap. 3935, post 01)

Inntektene utgjorde kr 3 881 775, tilnærmet lik inntektsbevilgningen på kr 4 000 000.

I endringsproposisjonen ble inntektskravet redusert til kr 4 000 000 da opprinnelig krav vurdertes ikke oppnåelig.

NPI-inntekter (kap. 3935, post 02)

Inntektene ble kr 4 927 458, lavere enn bevilgningen på kr 5 386 000 (–8,5 %).

Gebyrinntekter (kap. 3935, post 03)

Gebyrinntektene var kr 147 605 426, tett på bevilgningen på kr 148 045 000.

Avgifter for immaterielle rettigheter (kap. 5574, post 71)

Inntektene utgjorde kr 218 248 242, som er høyere enn inntektsbevilgningen på kr 213 000 000 (+2,5 %). Dette ligger innenfor normalavviket.

Samlet sett avviker inntektssiden i liten grad fra budsjettert nivå.

3. Utgifter – avvik og forklaringer

Samlede driftsutgifter (post 01–25) ble kr 363 095 243, som er kr 17 400 000 lavere enn tilgjengelige midler.

Mindreutgiften skyldes særlig forhold som fremkommer i artskontorapporteringen, der utgiftspostene samlet viser noe lavere nivå enn budsjettert, inkludert lavere utbetalinger til drift, investeringer og SPK.

Patentstyret har søkt om overføring av hele mindreutgiften, da den ligger under 5 %-grensen.

4. Fullmakter og endringsproposisjon

I 2025 ble inntektskravet for informasjonstjenester (kap. 3935 post 01) justert gjennom endringsproposisjonen av 22. desember 2025.

Patentstyret har fullmakter knyttet til merinntekter og overskridelse av driftsbevilgning mot tilsvarende merinntekter, som omtalt i notene.

5. Styring og internkontroll

Økonomistyringen er innrettet for å oppfylle kravene i Bestemmelsene om økonomistyring i staten og R115. Vi benytter helårsprognoser, avviksoppfølging og ledelsesrapportering gjennom året. Sammenhengen mellom bevilgnings

og artskontooppstillinger og notene er kontrollert, herunder sammenheng med mellomværende med statskassen.

6. Bekreftelse på etterlevelse

Jeg bekrefter at Patentstyrets årsregnskap er avlagt i samsvar med:

- Bestemmelsene om økonomistyring i staten,
- Rundskriv R115 av 26. november 2025 fra Finansdepartementet,
- og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet. Revisjonsordningen er kostnadsfri.

Regnskapet var ikke ferdig revidert ved tidspunkt for avleggelsen.

Jeg vurderer at regnskapet gir et dekkende bilde av Patentstyrets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Oslo, 12. februar 2026

Kathrine Myhre, direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2025 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

a. Regnskapet følger kalenderåret.

b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.

c. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

d. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen *"Netto rapportert til bevilgningsregnskapet"* er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «Samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for «Samlet tildeling», men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for «Regnskap».

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for «Samlet tildeling», men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for «Regnskap». De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DFØ har, med hjemmel i delegert myndighet etter Reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd, gitt Patentstyret unntak fra kravet i Bestemmelsene punkt 3.3.3 om bruk av standard kontoplan for sektoravgiften Avgifter immaterielle eiendeler. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank.

Prinsippnote til årsregnskapet

Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen «Spesifisering av bokført avregning med statskassen». Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2025

Tabell 20: Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2025

Utgiftskapittel	*Kapittelnavn*	*Post*	*Posttekst*	*Note*	*Samlet tildeling*	*Regnskap 2025*	*Merutgift (-) og mindreutgift*
0935	Patentstyret	01	Driftsutgifter	A, B	380 480 000	363 095 243	17 384 757
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			16 997 478	
Sum utgiftsført					380 480 000	380 092 721	
Inntektskapittel	*Kapittelnavn*	*Post*	*Posttekst*	*Note*	*Samlet tildeling*	*Regnskap 2025*	*Merinntekt og mindreinntekt (-)*
3935	Patentstyret	01	Inntekt av informasjonstjenester	B	4 000 000	3 881 775	-118 225
3935	Patentstyret	02	NPI-inntekter	B	5 386 000	4 927 458	-458 542
3935	Patentstyret	03	Gebyr, immaterielle rettigheter	B	148 045 000	147 605 426	-439 574
3935	Patentstyret	04	Ymse inntekter	B	0		0
3936	Klagegebyr, KFIR	01	Gebyrer med videre - driftsinntekter	B	559 000	418 300	
5574	Sektoravgifter under NFD	71	Avgifter, immaterielle rettigheter	B	213 000 000	218 248 242	
5700	Inntekter til folketrygda	72	Arbeidsgiveravgift			33 945 565	
Sum inntektsført					370 990 000	409 026 766	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						**-28 934 045**	

Kapitalkontoer		
60088601	Norges Bank KK / innbetalinger	498 529 819
60088602	Norges Bank KK / utbetalinger	-467 577 713
709415	Endring i mellomværende med statskassen	-2 018 062
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)				
Konto		2025	2024	Endring
709415	Mellomværende med statskassen	-23 437 581	-21 419 520	-2 018 062

Note A: Forklaring av samlet tildeling, utgifter

Kapittel og post	*Overført fra i fjor*	*Årets tildelinger*	*Samlet tildeling*
093501	9 661 000	370 819 000	380 480 000

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og utregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	*Stikkord*	*Merutgift (-) / mindreutgift*	*Utgiftsført av andre iht. avgitte belast-nings-fullmakter(-)*	*Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter*	*Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt*	*Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning*	*Innsparinger (-)*	*Sum grunnlag for overføring*	*Maks. overførbart beløp*	*Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten*
0935.01		17 384 757		17 384 757				17 384 757	18 540 950	17 384 757

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter (gjelder for både utgiftskapitler og inntektskapitler)

Klagenemnda for industrielle rettigheter skal inntektsføre klagegebyrer på kapittel/post 393601. Patentstyret har fullmakt til å fakturere og innfordre klagegebyrene i forbindelse med mottak av klage ved direkte inntektsføring på kapittel/post 393601.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Patentstyret har fullmakt til å overskride bevilgninger under kapittel/post 093501 mot tilsvarende merinntekter under kapittel/post 393504. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning neste år. I år er det ikke merinntekter på kapittel/post 393504, og dermed er ikke denne fullmakten benyttet for 2025.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Patentstyret har i 2025 ikke brukt investeringsfullmakten.

Mulig overførbart beløp

Patentstyrets ubrukte bevilgning på kapittel/post 093501 beløper seg til kr 17 384 757. Da dette beløpet er under grensen på 5 % regnes hele beløpet som mulig overføring til neste budsjettår. Mulig overføring til neste år er en beregning, og Patentstyret får tilbakemelding fra Nærings- og fiskeridepatementet om endelig beløp som overføres til neste år. Maks overbart beløp for 2025 er begrenset til 5 % av bevilgningen for hele posten.

Note C: Oversikt over binding på framtidige års bevilgninger

Avtale om leie av kontorlokaler				
Gjenværende varighet per 31.12.25	Årlig leiebeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år				0
Varighet 1-5 år				0
Varighet over 5 år	12 047 464	12 047 464	89 352 025	101 399 489
Totalt	**12 047 464**	**12 047 464**	**89 352 025**	**101 399 489**

*Andre vesentlige leieavtaler**				
Gjenværende varighet per 31.12.25	Årlig leiebeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år	4 278 469	1 782 696		1 782 696
Varighet 1-5 år	6 153 627	6 153 627	18 034 385	24 188 012
Varighet over 5 år				0
Totalt	**10 432 096**	**7 936 323**	**18 034 385**	**25 970 708**

*Vesentlige avtaler om kjøp av tjenester***				
Gjenværende varighet per 31.12.25	Årlig beløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år	2 423 375	2 423 375		2 423 375
Varighet 1-5 år	2 557 132	2 557 132	2 218 204	4 775 336
Varighet over 5 år	1 224 851	1 224 851	9 084 314	10 309 165
Totalt	**6 205 358**	**6 205 358**	**11 302 518**	**17 507 876**

** Andre vesentlige leieavtaler gjelder Azure, Microsoft Office 365, Coexya (saksbehandlingssystem) og Documaster lisenser*

*** Avtaler om vesentlig kjøp av tjenester gjelder Unit4 ERP skytjeneste uten sluttdato. Automatisk forlengelse 1 år av gangen med 3 mnd oppsigelse. Lagt inn på varighet inntil 1 år.*

*** Kantinetjenester, Hubspot CRM, Defendable sikkerhet SOC/MDR og renhold.*

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2025

Tabell 18: Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2025

Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	*Note*	*2025*	*2024*
Innbetalinger fra gebyr	1	148 023 726	136 574 817
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	227 057 475	220 018 264
Andre innbetalinger			
Sum innbetalinger fra drift		375 081 201	356 593 081
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	275 794 052	247 838 864
Andre utbetalinger til drift	3	83 996 364	90 553 198
Sum utbetalingar til drift		359 790 416	338 392 062
Netto rapporterte driftsutgifter		-15 290 785	-18 201 019
Investerings- og finansinntekter som er rapporterte til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter som er rapporterte til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	3 280 545	7 169 449
Utbetaling til kjøp av aksjer			
Utbetaling av finansutgifter	4	24 282	13 417
Sum investerings- og finansutgifter		3 304 827	7 182 866
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		3 304 827	7 182 866

→

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2025

	Note	2025	2023
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (jf. kap. 5700, inntekt)		33 945 565	31 362 211
Nettoføringordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		16 997 478	19 255 883
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-16 948 087	-12 106 328
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		-28 934 045	-23 124 481

Oversikt over mellomvære med statskassen	Note	2025	2024
Eiendeler og gjeld			
Forandringer på ansatte		16 339	136 404
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-11 589 896	-8 847 306
Skyldige offentlige avgifter		-531 746	-1 470 723
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-9 730 172	-9 370 274
Mottatte forskuddsbetalinger			
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		-1 602 106	-1 867 621
Sum mellomvære med statskassen	6	-23 437 581	-21 419 520

Note 1: Innbetalinger fra drift

	31.12.2025	*31.12.2024*
Innbetalinger fra gebyr		
Gebyrer	148 023 726	136 574 817
Sum innbetalinger fra gebyr	148 023 726	136 574 817
Salgs- og leieinnbetalinger		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	3 289 410	3 567 648
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	5 519 823	5 697 328
Salgsinntekt tjenester, unntatt avgiftsplikt	218 248 242	210 753 288
Sum salgs- og leieinnbetalinger	227 057 475	220 018 264
Sum innbetalinger fra drift	**375 081 201**	**356 593 081**

Note 2: Utbetalinger til lønn

	31.12.2025	*31.12.2024*
Lønn	228 054 918	205 677 765
Arbeidsgiveravgift	33 945 565	31 362 211
Pensjonsutgifter*	22 842 199	19 433 039
Sjukepenger og andre refusjoner (-)	-10 982 218	-9 945 608
Andre ytelser	1 933 588	1 311 457
Sum utbetalinger til lønn	**275 794 052**	**247 838 864**
Antall utførte årsverk	248	250
Lønn og andre ytelser til virksomhetsleder	1 799 457	1 567 641

Det er ikke inngått vesentlige avtaler som kan innebære fremtidige utbetalinger ved opphør eller endring av arbeidsforholdet eller andre særskilte avtaler med virksomhetsleder.

** Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2025 10,5 % (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2025 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2024 utgjorde premiesatsen 10,2 %.*

Note 3: Andre utbetalinger til drift

	31.12.2025	*31.12.2024*
Husleie	12 577 543	17 687 593
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	102 430	8 497
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 488 506	4 160 834
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	35 734	105 792
Mindre utstyrsanskaffelser	632 971	2 001 567
Leie av maskiner, inventar og lignende	13 585 470	11 740 011
Kjøp av konsulenttjenester	23 078 115	22 653 305
Kjøp av andre fremmede tjenester	16 700 383	15 668 407
Kjøp av databasetjenester	4 288 518	7 625 089
Reiser og diett	2 375 998	2 013 518
Øvrige driftsutgifter	7 130 696	6 888 585
Sum andre utbetalinger til drift	**83 996 364**	**90 553 198**

Note 4: Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2025	*31.12.2024*
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter		
Valutagevinst		
Annen finansinntekt		
Sum innbetaling av finansinntekter	**0**	**0**
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	24 282	13 417
Valutatap		
Annen finansutgift		
Sum utbetaling av finansutgifter	**24 282**	**13 417**

Note 5: Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2025	*31.12.2024*
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende		0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		
Infrastruktureiendeler		
Datamaskiner og annet IKT-utstyr	2 849 493	2 600 010
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	431 052	4 569 439
Sum utbetaling til investeringer	**3 280 545**	**7 169 449**

Note 6: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2025	*31.12.2025*	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	**Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen**	**Forskjell**
Omløpsmiddel			
Kundefordringer	6 612 839	0	6 612 839
Fordringer på ansatte	16 339	16 339	0
Sum	**6 629 178**	**16 339**	**6 612 839**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-11 038 169		-11 038 169
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-11 589 897	-11 589 896	-1
Skyldige offentlige avgifter	-732 403	-531 746	-200 657
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-9 730 172	9 730 172
Annen kortsiktig gjeld	-3 133 174	-1 602 106	-1 531 068
Sum	**-26 493 643**	**-23 453 920**	**-3 039 723**
Sum	**-19 864 465**	**-23 437 581**	**3 573 116**

Årsrapport *2025*

Patentstyret

Patentstyret

Forsidebilde:
Ilja C. Hendel

Besøksadresse:
Innspurten 11 C, Oslo

Postadresse:
Postboks 4863 Nydalen
0422 OSLO

Kundesenter: 22 38 73 00
E-post: post@patentstyret.no

patentstyret.no

Partner
Nordic Patent Institute